

En slutpensionsberegning ville blive problematisk, når der er sket ændringer i løbet af året i pensionistens personlige forhold, f.eks. ved ægtefællens død, indgåelse eller ophævelse af ægteskab. Dette vil kræve en periodisering af indtægtsgrundlaget og vil give stort administrativt besvær, samtidig med at pensionisten, på et tidspunkt hvor evnen til at forsørge sig selv måske er yderligere nedsat, kan blive afkrævet beløb i efterbetaling for en periode, hvor forsørgelsesevnen var bedre.

Dette lovforslag sikrer derimod, at pensionen bliver beregnet på så aktuelle forhold som muligt og på grundlag af oplysninger, der tilgås pensionsmyndighederne så automatisk som muligt. Hermed kan pensionisten også altid være sikker på at kunne disponere over den udbetalte pensionsydelse.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og bemærkningerne hertil, skal jeg på regeringens vegne anbefale lovforslaget til Tingets hurtige og velvillige behandling.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Hermed tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. (Beregning af barseldagpenge for personer, som deltager i en uddannelse som led i en uddannelsesplan efter § 32 a i lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik). (Lovforslag nr. L 251).

Lovforslaget er begrundet i et ønske om at fjerne en utilsigtet virkning af en ændring i december 1995 i lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik for en række unge, der deltager i en uddannelse, som er et led i en uddannelsesplan efter § 32 a i lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik.

I december 1995 indførtes § 32 a i lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik. Efter denne bestemmelse har unge under 25 år, der ikke har gennemført en uddannelse, som berettiger til optagelse i en arbejdsløshedskasse, og som har haft en samlet ledighedsperiode på 6 måneder inden for 9 måneder, ret og pligt til en uddannelse på fuld tid i sammenlagt 18 måneder. Under uddannelsen får disse unge en godtgørelse, der svarer til halvdelen af højeste dagpenge for henholdsvis fuldtidsforsikrede og deltidsforsikrede.

Efter de gældende regler i lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel får disse unge i tilfælde

af sygdom eller barsel i de omhandlede 18 måneder beregnet såvel syge- som barseldagpenge på grundlag af godtgørelsen, dvs. et beløb på halvdelen af højeste dagpenge.

Det foreslås at ændre lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel, således at de pågældende unge i tilfælde af barsel under de 18 måneders uddannelse får barseldagpengene beregnet på grundlag af den arbejdsløshedsunderstøttelse, som den pågældende var berettiget til, da retten og pligten til uddannelse indtrådte.

Forslaget har ingen administrative konsekvenser og forventes ikke at have økonomiske konsekvenser.

Idet jeg henviser til lovforslaget og bemærkningerne hertil, skal jeg på regeringens vegne anbefale forslaget til Tingets velvillige og hurtige behandling.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Hermed tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel. (Beregning af syge- og barseldagpenge for personer, som modtager ydelser, der træder i stedet for arbejdsløshedsdagpenge). (Lovforslag nr. L 252).

Lovforslaget fremsættes for at fjerne utilsigtede virkninger af ændrede regler i lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik og i lov om arbejdsmarkedsuddannelser, hvorefter en del af de aktive-rede i tilfælde af sygdom eller fødsel får udbetalt et lavere beløb i syge- og barseldagpenge, end de ville have fået efter de tidligere regler.

Efter de ændrede regler i lov om en aktiv arbejdspolitik og i lov om arbejdsmarkedsuddannelser, der trådte i kraft den 1. april 1995, får den ledige i tilbud udbetalt en ydelse, der efter fradrag af arbejdsmarkedsbidrag svarer til dagpengenes højeste beløb – de ledige under 25 får dog kun 50 pct. heraf.

Da dagpengenes højeste beløb således også er et loft, er arbejdstiden i de enkelte tilbud afhængig af ydelsen. Hvis lønnen til den ledige ved ansættelse på fuld tid ville overstige arbejdsløshedsdagpengenes højeste beløb, nedsættes den ugentlige arbejdstid under hensyn hertil. Dette medfører, at en del ledige arbejder i mindre end 37 timer.

Da syge- og barseldagpenge efter dagpenge-lovens § 9 beregnes på baggrund af antallet af

timer i beskæftigelse, betyder det, at den pågældende modtager en lavere ydelse under sygdom eller barsel.

Det foreslås derfor at ændre lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel, således at der til de personer, der ved deltagelse i aktiviteter efter lov om en aktiv arbejdsmarkedspolitik eller lov om arbejdsmarkedsuddannelser modtager ydelser, som træder i stedet for arbejdsløshedsdagpenge, i tilfælde af sygdom eller barsel udbetales et beløb, der svarer til den indtjening, som den pågældende ville have haft, hvis uarbejdsdygtigheden ikke var indtrådt – dog maksimalt højeste dagpenge.

Forslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser.

Den sene fremsættelse af lovforslaget skyldes, at det først er sent i 1995, at de u hensigtsmæssige virkninger af Arbejdsministeriets lovgivning er blevet synlige. Endvidere har Socialministeriet sammen med Arbejdsministeriet været inden om overenskomsterne for at sikre sig, at problemet ikke kunne løses på en enklere måde end ved en lovændring.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget og bemærkningerne hertil, skal jeg på regeringens vegne anbefale forslaget til Tingets velvillige og hurtige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene.

Spm. nr. S 1935

1) Til statsministeren af:

Anders Fogh Rasmussen (V):

»Vil statsministeren over for ministrene indskærpe, at ministeriernes embedsmænd ikke må anvendes til at udføre sekretariatsarbejde for regeringspartiernes partikontorer?«

Skriftlig begrundelse

Embedsmænd i Finansministeriet har udført sekretariatsarbejde direkte for Socialdemokratiets partikontor. F.eks. henvises til, at Finansministeriets 3. kontor i sommeren 1994 har foretaget en såkaldt intern granskning af det socialde-

mokratiske oplæg »Viden og velfærd« efter ordre direkte fra Socialdemokratiets partikontor. Da der er tale om en helt utilladelig sammenblanding af partiapparat og statsapparat, er der behov for en indskærpelse af, at ministeriernes embedsmænd ikke må anvendes som en forlængelse af regeringspartiernes egne sekretariater.

Anders Fogh Rasmussen (V):

Vi står her med en meget klar sag. Det er blevet afsløret, at Socialdemokratiet har misbrugt embedsmænd i Finansministeriet til at udføre sekretariatsarbejde for Socialdemokratiets partikontor. Der er tale om en helt uacceptabel og utilladelig sammenblanding af statsapparat og partiapparat, og derfor er der behov for en indskærpelse af, at ministeriernes embedsmænd ikke må anvendes som en forlængelse af regeringspartiernes egne sekretariater.

Det er grunden til, at jeg har spurgt statsministeren, om han over for ministrene vil indskærpe, at ministeriernes embedsmænd ikke må anvendes til at udføre sekretariatsarbejde for regeringspartiernes partikontorer.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Svaret er nej! Jeg har ikke noget at indskærpe, fordi jeg ikke er bekendt med forhold, der giver mig anledning til at indskærpe ministeriernes forhold til partikontorerne inklusive spørgerens. Derfor er svaret nej.

Anders Fogh Rasmussen (V):

Det kan undre, at statsministeren påstår ikke at have kendskab til sagen. Man kunne jo have forventet, at statsministeren havde undersøgt sagen, inden han skulle besvare spørgsmål her i spørgetiden, men dertil kommer, at sagen har været udførligt omtalt. Jeg betragter det nærmest som en tilståelsessag, og det er derfor, jeg nu retter spørgsmålet til statsministeren for at få statsministerens mere principielle vurdering af sagen.

Der foreligger notater, som klart dokumenterer, at der f.eks. i et tilfælde i sommeren 1994 er foretaget en såkaldt intern granskning af socialdemokratiske debatoplæg af et bestemt kontor i Finansministeriet efter direkte ordre fra Socialdemokratiets partikontor. Det fremgår klart og tydeligt af dokumentationen, at der er tale om, at det er sket efter ordre fra Socialdemokratiets partisekretariat og med direkte kommunikation mellem medarbejdere i Socialdemokratiets

sekretariat og embedsmænd i Finansministeriet. Det foreligger her sort på hvidt, og derfor er det forunderligt, at statsministeren siger, han ikke kender noget til sagen. Han vil altså ikke indskærpe over for ministrene, at der ikke må ske misbrug af embedsmænd i ministerierne.

Men det spørgsmål, jeg så må stille statsministeren, er: Er statsministeren enig i, at det er uacceptabelt, såfremt embedsmænd i ministerierne bruges til at udføre sekretariatsarbejde for regeringspartierne partikontorer?

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen): Statsministeren er dybt, dybt skuffet. Han er skuffet, og han finder det trist, at en ellers særdeles aktiv Venstrepolitiker her i salen i den grad næsten tager noget for givet – for slet ikke at tale om selvindlysende sandt – som har stået i et formiddagsblad. Det ligner ikke den velkendte kritiske indstilling fra spørgerens parti til det pågældende formiddagsblad.

Jeg må oplyse, at finansministeren over for mig har oplyst, at den påstand, spørgeren er inde på, ganske enkelt er forkert. Den pågældende granskning blev iværksat efter anmodning fra finansministeren, som modtog forslaget fra et folketingsmedlem, og det er nu engang Finansministeriets opgave at regne på politiske udspil fra både oppositionspartier og regeringspartier.

Tilsvarende beregninger er efter det over for mig oplyste foretaget ved adskillige lejligheder, både under den nuværende og under tidligere regeringer, og jeg er helt sikker på, at hvis Venstre havde udarbejdet et oplæg, ville finansministeren også bede om at få foretaget en vurdering. Det er der ikke spor unaturligt i.

Anders Fogh Rasmussen (V):

Jeg baserer mig ikke kun på oplysninger i pressen, men på dokumentationsmateriale. Det fremgår meget klart, at arbejdet i Finansministeriets 3. kontor ikke er foregået efter anmodning fra finansministeren, som man kunne have forventet, men efter direkte anmodning fra Socialdemokratiets partisekretariat. Det fremgår endvidere, at der er foregået direkte kommunikation mellem sekretariatsmedarbejdere i Socialdemokratiet og sekretariatsmedarbejdere i Finansministeriet.

Skal statsministerens besvarelse forstås sådan, at f.eks. Venstre eller et andet oppositionsparti ville kunne få udført sekretariatsarbejde i Finansministeriet ved direkte samvirke

mellem medarbejdere i partisekretariatet og Finansministeriets departement? Det ville være en meget usædvanlig fremgangsmåde, og derfor må jeg gentage mit spørgsmål: Er statsministeren enig i, at embedsmænd i Finansministeriet og andre ministerier ikke må bruges til at udføre sekretariatsarbejde for regeringspartierne partisekretariater?

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen): Jeg har ikke mere at tilføje.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1938

2) Til statsministeren af:

Anders Fogh Rasmussen (V):

»Vil statsministeren over for ministrene indskærpe, at ministerierne embedsmænd ikke må udføre politisk arbejde for en minister, når der er udskrevet folketingsvalg?«

Skriftlig begrundelse

Ifølge oplysninger i Ekstra Bladet tirsdag den 9. april 1996 har embedsmænd i Finansministeriet efter udskrivelsen af folketingsvalg den 29. august 1994 under valgkampen udarbejdet politiske oplæg til brug for den siddende socialdemokratiske finansminister. Herved er der sket en overtrædelse af den hidtil gældende regel om, at et ministerium ikke må udføre politisk arbejde for en minister, efter at et valg er udskrevet. Da det er helt afgørende for det danske politiske system, at der også ved regerings-skift kan påregnes fuld loyalitet fra embedsmændene, må disse opretholde fuld neutralitet, efter at et valg er udskrevet, og indtil en ny regering er dannet.

Anders Fogh Rasmussen (V):

Statsministerens nægtelse af at svare før var jo et svar i sig selv. Jeg tror, vi må sige, at vi stod med en klar tilståelsessag, og det gør vi også i den næste sag.

Her har vi også en klar sag, hvor det er blevet afsløret, at Finansministeriets embedsmænd under den sidste valgkamp udarbejdede politiske oplæg til den socialdemokratiske finansminister. Herved er der sket en klar overtrædelse af en gammel regel om, at efter at valget er

udskrevet, og indtil der er dannet en ny regering, udføres der ikke politisk arbejde til fordel for den siddende minister af embedsmændene i ministerierne. Det er vigtigt at opretholde den regel for at sikre neutraliteten i embedsmandssystemet i tilfælde af, at der skulle tiltræde en ny regering.

Det er grunden til, at jeg har spurgt statsministeren, om han over for ministre vil indskærpe, at ministeriernes embedsmænd ikke må udføre politisk arbejde for en minister, når der er udskrevet folketingsvalg.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Hr. Anders Fogh Rasmussen kan udlægge tingene, som han har lyst til; det er hans sag. Men jeg har en anden opfattelse af tingene.

Hr. Anders Fogh Rasmussen skal have følgende svar på spørgsmål nr. S 1938: Svaret er blankt nej! Baggrunden for svaret er, at jeg ikke er bekendt med forhold, der giver mig anledning til at indskærpe forholdet mellem ministre og ministeriers embedsmænd, når der er udskrevet folketingsvalg.

Anders Fogh Rasmussen (V):

Jeg kan jo ikke sige, det er nogle klare svar, vi får fra statsministeren. Jeg må nærmest betragte det sådan, at statsministeren forsøger at vige uden om.

Men jeg kan også sige, at en af grundene til, at vi har stillet disse spørgsmål, er, at vi ønsker at sende en klar og utvetydig advarsel til Finansministeriets administrative ledelse. Vi har konstateret flere tilfælde af en uacceptabel sammenspisthed mellem Socialdemokratiets partiapparat og Finansministeriets departement, og jeg kan sige, at det er en sag, vi vil følge meget omhyggeligt. Jeg kunne føje til, at meget tyder på, at der – næsten før man aner det – kan komme en ny regering og dermed en ny finansminister, og hvis vi konstaterer, at der ikke opretholdes fuld neutralitet i embedssystemet, kan det jo tvinge en ny regering til at tage sine forholdsregler.

Og derfor må jeg spørge statsministeren – da han ikke vil indskærpe over for ministre, at der skal opretholdes en sådan neutralitet og ikke udføres politisk arbejde for ministre, når valg er udskrevet: Er statsministeren ikke enig i, at det er vigtigt at fastholde det princip, at når først der er udskrevet valg, må embedsmændene ikke udføre politisk arbejde til fordel for den siddende minister?

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Nu er der jo ikke udskrevet noget valg, og det varer længe, inden der bliver udskrevet valg, så jeg tror, hr. Anders Fogh Rasmussen vil gøre klogt i at overveje sin stil og overveje det kloge i at begynde at afsende trusler til Slotsholmens embedsmænd. Det er ikke klogt.

Jeg tror, jeg vil sende det modsatte signal af sted. Den danske embedsmandsstand i centraladministrationen kan være helt tryk ved – som vi allerede har bevist efter 3 års regeringsarbejde – at alle administrative regler naturligvis vil blive efterlevet fuldt og helt. At stille sig op som oppositionspolitikere og sende trusler til den danske embedsmandsstand tror jeg ikke er klogt, og det må jeg advare hr. Anders Fogh Rasmussen imod.

Jeg tror også, det ville være klogt af partiet Venstre – inden man kommer med påstande om sammenspisthed – at studere, hvad det egentlig er, sagen drejer sig om, og stille sine spørgsmål ordentligt og nøgternt til gavn for den politiske debats niveau. Sagen er nemlig den, at hvis man spørger ordentligt og nøgternt, får man at vide – ifølge de oplysninger, finansministeren har givet mig – at det, hr. Anders Fogh Rasmussen baserer sin påstand på, nemlig Ekstra Bladets artikelskriverværk, ikke er korrekt. Det omtalte notat i Ekstra Bladet, som hr. Anders Fogh Rasmussen åbenbart læser ukritisk, blev ikke bestilt af finansministeren, efter hvad der er oplyst for mig. Finansministeren har oplyst, at han ikke blev konsulteret under notatets udarbejdelse, og ifølge det over for mig oplyste modtog finansministeren først notatet den 22. september 1994, dvs. dagen efter valgets afholdelse.

Uffe Ellemann-Jensen (V):

Jeg vil takke statsministeren for hans gode råd med hensyn til, hvordan vi andre skal opføre os, og så vil jeg spørge statsministeren, om han opfatter det som et led i embedspligten som statsminister at føre tilsyn med, at ministre efterlever de regler, vi spørger til her. Da vi andre var i regering, søgte vi at efterleve dem, og også dengang var der en meget aktiv opposition til at påse, at vi efterlevede dem. Opfatter statsministeren det som sin embedspligt at føre tilsyn med sine ministre, og har statsministeren i de to sager, han har afvist at reagere på, foretaget et sådant tilsyn?

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):
Statsministerens tilsynsopgaver over for regeringens ministre er velkendte, også for spørgeren, og jeg kan bekræfte over for spørgeren, at jeg som baggrund for mit svar til hr. Anders Fogh Rasmussen naturligvis har forhørt mig hos finansministeren om de artikler, hr. Anders Fogh Rasmussen baserer sit spørgsmål på.

Anders Fogh Rasmussen (V):

Jeg går ud fra, at statsministeren vil bekræfte, at der foreligger to notater, som er dateret henholdsvis den 6. og den 19. september 1994. Det er klare politiske notater, som bl.a. siger, at den kurs, der er lagt gennem de seneste godt halvandet år, skal fortsættes. Er statsministeren ikke enig i, at det i hvert fald ikke kan forstås som et oplæg til en kommende borgerlig regering?

Jeg vil gå ud fra, at statsministeren er bekendt med, at der i Finansministeriet ligger et internt cirkulære, populært kaldet glasdørscirkulæret, som indeholder retningslinjer, der sikrer, at i samme øjeblik der er udskrevet valg, kan embedsmændene ikke udføre politisk arbejde for den siddende minister. Vil statsministeren drage omsorg for, at indholdet af dette glasdørscirkulære også bliver kendt i andre ministerier end Finansministeriet?

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Jeg føler – i hvert fald for min parts vedkommende – at vi her i dag på en god og grundig måde har fået belyst det spørgsmål, som er blevet stillet, og jeg har ikke mere at tilføje.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1948

3) Til statsministeren af:

Keld Albrechtsen (EL):

»Kan statsministeren oplyse, om regeringen står bag den kampagne for dansk deltagelse i den fælles mønt, som er igangsat af finansministeren og økonomiministeren?«

Skriftlig begrundelse

Finansministeren og økonomiministeren deltog ifølge Ritzaus Bureau den 11. april 1996 i Finansrådets EU-konference i København, og her erklærede økonomiministeren sin kærlighed til ØMU'en.

Ministrene tilkendegav, at kun modstanden blandt et befolkningsflertal stod i vejen for at udskrive en folkeafstemning om at ophæve den danske undtagelse fra ØMU'en. Begge ministre gav ifølge Ritzau deres mest fuldtoneede anbefaling af, at Danmark tilslutter sig ØMU'en.

Det er utroligt, at mens modstanden imod den fælles mønt vokser overalt i Europa og ikke mindst i et land som Tyskland, hvor ØMU'en vil medføre alvorlige sociale problemer, så øges begejstringen for den fælles mønt hos de danske ministre. De to ministre bliver såmænd nok de sidste i Europa, som holder fast på ideen om den fælles mønt, når alle andre klogeligt har forladt den. Det er ikke mindst utroligt i betragtning af, at den danske befolkning ved folkeafstemningen den 18. maj 1993 besluttede, at Danmark ikke deltager i den fælles mønt.

Tiden må nu være inde til, at statsministeren griber ind og sikrer, at hele regeringen respekterer resultatet af denne folkeafstemning, hvor den danske befolkning fik klare løfter om, at et ja betød, at Edinburgh-Afgørelsen ville sikre, at vi ikke skal med i den fælles mønt.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg håber, statsministeren vil slå fast her i spørgetiden – for det er i allerhøjeste grad påkrævet på baggrund af de udtalelser, finansministeren og økonomiministeren har været fremme med – at regeringen helt og fuldt agter at respektere det, den danske befolkning besluttede ved folkeafstemningen den 18. maj 1993, nemlig at vi ikke skal med i den fælles mønt. Jeg håber, statsministeren klart vil tilkendegive, at regeringen ikke står bag de udtalelser, økonomiministeren og finansministeren kom med på Finansrådets konference den 11. april, hvor de to ministre ganske utilslørt gav til kende, at de faktisk arbejder for at få ophævet den danske undtagelse.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Jeg er ikke bekendt med, at der skulle være iværksat nogen kampagne af finansministeren og økonomiministeren, og derfor kan jeg hverken gå ind for den eller gå imod den.

Keld Albrechtsen (EL):

Så må jeg sige til statsministeren, at det er blevet værre siden mødet i Finansrådet den 11. april. Det viser sig, at efter dette møde rejste økonomiministeren til et ufornuftigt økonomiministermøde i EU, hvor hun deltog i forhandlinger om

opstramning af overvågningen af de såkaldte konvergenskriterier – altså en opstramning af ØMU-reglerne – uden mandat til det og uden først at indkalde Folketingets Europaudvalg til møde om det. Ministeren deltog i forhandlinger af vidtrækkende karakter og var også med i beslutninger om f.eks. møntsystemets udformning, og ministeren har altså på den måde deltaget aktivt som repræsentant for Danmark på et ministerrådsmøde og uden mandat hertil bidrage til at underminere den danske undtagelse.

Jeg håber ikke, at statsministerens noget kortfattede besvarelse af mit spørgsmål var udtryk for, at statsministeren er uvidende om, hvad der foregår i regeringen i øjeblikket med hensyn til at underminere den danske undtagelse. Jeg vil gerne spørge statsministeren, om han vil gribe ind og sikre, at det arbejde, der gøres af økonomiministeren og finansministeren for at underminere den danske undtagelse, bliver stoppet, og at det i stedet slås fast, at den danske regering respekterer befolkningens afgørelse ved folkeafstemningen den 18. maj 1993.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Jeg synes, man blander tingene sammen, må jeg sige. Det er da i en dansk regerings interesse og ministrenes opgave – min, finansministerens, økonomiministerens og andre ministres opgave – at varetage landets interesser i forhandlinger, også inden for EU. Det går jeg ud fra vi er enige om.

Det, vi taler om her, er deltagelse i drøftelserne om og vurderingen af de økonomiske konsekvenser af det danske forbehold mod at deltage i ØMU'ens tredje fase, og det er da vigtigt. Jeg finder, det ville være forkert, hvis vi sagde, at det må vi overhovedet ikke tale om, det må vi ikke diskutere, og det må vi ikke forholde os til. Det ville være helt forkert og helt i modstrid med danske interesser og ønsket om en åben dialog.

Det, der er blevet sagt og tilkendegivet, er: Når den tredje fase starter, stilles der nye udfordringer til den danske økonomiske politik. Det ville være uansvarligt ikke at forberede sig på den situation, og derfor har vi fra dansk side hele tiden presset på for at få etableret så gunstige rammer som muligt for en videreførelse af Danmarks fastkursamarbejde med de europæiske kernelande. Det er noget helt centralt for dansk økonomisk politik og for vores samarbejde med andre lande. Dette blev også klart tilkendegivet af finansministeren på Finansrådets konference den 11. april.

Det var som bekendt økonomiministeren, der som den første tog initiativ til at rejse spørgsmålet om et valutasystem mellem landene inden for og uden for den tredje fase, og derfor synes jeg oprigtigt talt, det er glædeligt, at EU-kredsen nu synes at være i en situation, hvor der er langt bredere forståelse for de danske synspunkter, end vi kunne se for bare godt et års tid siden.

Anders Fogh Rasmussen (V):

Ikke overraskende deler jeg fuldstændig statsministerens totale afvisning af hr. Keld Albrechtsens ærinde i denne sag, men det var mere overraskende for mig at høre, at statsministeren i sit forrige svar sagde, at han hverken kunne gå ind for eller afvise finansministerens og økonomiministerens udtalelser. Både finansministeren og økonomiministeren har fremsat mange overordentlig positive udtalelser med opbakning bag Den Økonomiske og Monetære Union, og jeg går ud fra, at vi kan regne med, at statsministeren står bag finansministeren og økonomiministeren i deres opbakning bag Den Økonomiske og Monetære Union.

Ved den omtalte konference udtalte finansministeren bl.a., at der sådan set kun var én ting, der talte imod dansk deltagelse i Den Økonomiske og Monetære Union, nemlig befolkningens modstand. Må jeg have lov at spørge statsministeren, om han er enig med finansministeren i det udsagn?

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes, hr. Anders Fogh Rasmussens spørgsmål er overordentligt relevant, og det var faktisk også det spørgsmål, jeg forsøgte at få statsministeren til at besvare i første runde.

Så vil jeg godt spørge statsministeren, om han overhovedet ikke er bekymret, når økonomiministeren rejser til et ministermøde uden mandat og uden først at indkalde Folketingets Europaudvalg og derefter – i hvert fald ifølge Politikens referat fra ministerrådsmødet – foreslår at stramme op på de overvågningsmekanismer, der allerede eksisterer i dag, altså stramme op på de trusler mod medlemslande, der ikke overholder de konvergenskriterier, som findes i Maastricht-Traktaten.

Sagt på klart dansk betyder det, at økonomiministeren på dette møde har givet tilsagn til de lande, der som Tyskland ønsker at indføre en skarpere disciplin i ØMU'en, ønsker at sætte EU-landene under administration af den nye centralbank og ønsker at indføre straffebestem-

melser. Det har den danske økonomiminister åbenbart givet tilsagn om på dette møde, som Folketinget ikke er orienteret om. Giver det ikke statsministeren anledning til nogen som helst form for bekymring? Eller er det endnu værre: Er det sådan, at regeringen . . .

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg har rejst mig op, fordi spørgerens taletid er udløbet.

Keld Albrechtsen (EL):

Undskyld, hr. formand.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Jeg brugte det udtryk, at jeg hverken kan stå foran eller bagved en kampagne, fordi der ikke er nogen kampagne. Hr. Keld Albrechtsen var inde på, om jeg kunne stå bag økonomiministerens og finansministerens kampagne, men der er ikke nogen kampagne, og man kan som bekendt kun forholde sig til en kampagne, hvis der er en.

Det andet, hr. Anders Fogh Rasmussen spurgte om, var finansministerens synspunkt med hensyn til ØMU'en. Nu har jeg ikke studeret finansministerens udtalelser i detaljer, men det, der interesserer mig, er, hvad den danske regerings samlede politik er på det felt, og den danske regerings samlede politik er baseret på to ting: For det første respekt for udfaldet af folkeafstemningen den 18. maj 1993, og for det andet et så intenst arbejde som overhovedet muligt for at få et valutaarrangement i stand med tredjefaselandene. Det er præcis det, som økonomiministeren, finansministeren og jeg selv arbejder meget for.

Til hr. Keld Albrechtsen må jeg sige, at jeg tror, man har misforstået sagen. Økonomiministerens deltagelse i Veronamødet er ganske uformel. Der bliver ikke truffet beslutninger på det uformelle økofinmøde i Verona, og derudover ligger det sådan, at økonomiministeren på forhånd har lovet at holde Folketingets Europaudvalg orienteret om forløbet af Veronamødet.

Og endelig har Danmark – som jeg sagde før til hr. Anders Fogh Rasmussen – et helt bestemt opgaveforløb foran sig lige nu, nemlig at arbejde for, at Danmarks valutariske interesser bliver tilgodeset så effektivt som muligt over for tredjefaselandene. Det arbejde vil Europaudvalget naturligvis også blive løbende orienteret om.

Uffe Ellemann-Jensen (V):

Både finansministeren og økonomiministeren er jo kommet med ganske klare udtalelser om, hvad der er i Danmarks interesse, nemlig at være med i tredje fase. Men det ønsker statsministeren altså ikke at forholde sig til, med henvisning til at der ikke er nogen kampagne.

Jeg vil spørge: Hvorfor i alverden er der ikke nogen kampagne, når regeringens ansvarlige ministre så tydeligt gør klart, hvad der er i Danmarks interesse? Tilsiger almindeligt politisk lederskab ikke, at man hurtigst muligt starter en kampagne for at overvinde den modstand, der er i befolkningen? Eller hylder statsministeren forfatteren Jakob Knudsens beskrivelse af politisk lederskab, hvor han siger, at det meste politiske lederskab i Danmark består i at vandre efter flokken og prøve at gætte, hvor den går hen?

Keld Albrechtsen (EL):

Man kan vel sige, at der er den forskel på statsministeren og hr. Uffe Ellemann-Jensen, at hr. Uffe Ellemann-Jensen stod bag undtagelserne, da der var folkeafstemning, men siden utilslørt har erklæret, at han gerne vil ophæve dem. Statsministeren forsøger til gengæld at snakke uden om, selv om hans ministre følger i hr. Uffe Ellemann-Jensens kølvand.

Statsministeren hævder, at der ikke blev truffet beslutninger på økonomiministermødet i Verona, og jeg vil godt spørge: Betyder det, at pressen her i Danmark – og det er både Ritzau og Politiken – er fuldstændig forkert underrettet, når der kommer meddelelser om, at der er truffet beslutninger om møntsystemet, om royale hoveder på mønterne, osv. osv.? Det fremgår ganske klart af pressereferaterne, at der er truffet faktuelle beslutninger på dette økonomiministermøde, men statsministeren ved måske ikke, at det var det, der skete?

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Jeg tror, hr. Uffe Ellemann-Jensen sammenblender det at have nogle standpunkter med begrebet lederskab.

Jeg er uenig med hr. Uffe Ellemann-Jensen. Jeg mener ikke, man kan forholde sig til noget, før man kender dets udseende og ved, hvor mange der er medlem af den pågældende klub. Det er et meget grundlæggende og enkelt standpunkt, og så kan hr. Uffe Ellemann-Jensen kalde det det ene eller det andet. Det interesserer mig ikke så meget.

Jeg tror, den danske befolkning har et meget sundt instinkt. Den kan kun forholde sig til en sag – i dette tilfælde ØMU'en – og gå ind i en diskussion, som hr. Uffe Ellemann-Jensen var inde på, hvis den kender det nøjagtige indhold af spørgsmålet og ved, hvem der er med, og hvem der ikke er med. Derudover må regeringen naturligvis, som jeg allerede har sagt, respektere resultatet af folkeafstemningen den 18. maj 1993 hundrede procent og naturligvis sideløbende hermed arbejde på at få et så godt og sikkert valutaarrangement i forhold til ØMU'en som overhovedet muligt.

Til hr. Keld Albrechtsen har jeg egentlig ikke meget at tilføje: Det var et uformelt møde i Verona, og Europaudvalget vil blive orienteret om forløbet, som det allerede er tilkendegivet fra økonomiministerens side.

Uffe Ellemann-Jensen (V):

Hørte jeg rigtigt, hr. statsminister? Kan man udvise lederskab, når man ikke har et standpunkt?

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil gerne spørge statsministeren, om han står bag det tilsagn, økonomiministeren har givet i Verona over for de andre lande, nemlig at Danmark ønsker en opstramning af overvågningen af overholdelsen af konvergenskriterierne. Det er et forslag, som økonomiministeren ifølge pressen har fremlagt fra dansk side, og som hun vel må have fremlagt på regeringens vegne. Men efter min bedømmelse er det klart i strid med det grundlag, som statsministeren nu siger at han vil respektere, nemlig den danske undtagelse, som blev vedtaget ved folkeafstemningen den 18. maj 1993.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Lad mig slutte for min part med at gøre to bemærkninger, den ene til hr. Keld Albrechtsen.

Jeg har allerede sagt det et par gange i dag, men lad mig sige det for sidste gang: Det var et uformelt møde i Verona. Der blev ikke truffet direkte beslutninger, og økonomiministeren orienterer Europaudvalget, når tid er, og så snart det er praktisk muligt.

Og til hr. Uffe Ellemann-Jensen: Lederskab er klare standpunkter og klare holdninger, også i dette spørgsmål. Jeg glæder mig til at se hr. Uffe Ellemann-Jensens lederskab i den indenrigske debat, for her mangler vi jo unægtelig nogle klare standpunkter. Men jeg forstår, at vi får nyt om det inden så længe.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1831

4) Til socialministeren af:

Bruno Jerup (EL):

»Finder ministeren, at det i tråd med lovens ånd og bogstav, når visitationen til daginstitutionerne i Randers resulterer i, at børn fra hjem, hvor dansk ikke er modersmål, har 7 gange større risiko for at havne på venteliste end børn med dansk som modersmål?«

Skriftlig begrundelse

Et materiale tilsendt Folketingets Socialudvalg fra Beboerlisten i Randers indikerer, at kommunens visitationspraksis resulterer i, at børn med et andet modersmål end dansk har syv gange så stor risiko for at havne på venteliste til et kommunalt pasningstilbud end børn med dansk som modersmål. Der er blandt fagfolk bred enighed om, at tosprogede børns sproglige og sociale udvikling stimuleres bedst gennem deltagelse i dagtilbud (vuggestue eller børnehave), hvor der også er danske børn. Samtidig stiller man i mange kommuner – f.eks. Randers – krav til indvandrere og flygtninge om, at deres børn skal kunne dansk ved skolestarten, og anbefaler i den forbindelse de daginstitutioner, som det åbenbart er overordentlig vanskeligt at få adgang til.

Bruno Jerup (EL):

Som det fremgår af en undersøgelse fra Randers, har indvandrere og flygtninge i Randers Kommune en syv gange så stor risiko for at komme bagest i køen til daginstitutionspladser end andre. Det kan vel reelt formuleres således, at børnehaver er forbudt for børn, hvis de har en anden etnisk baggrund.

Nu er det jo et permanent ønske i nogle kommuner, at børn af tosprogede skal lære godt dansk, og det er så vidt jeg ved også regeringens målsætning. Men hvordan hænger det sammen med den politik, når man reelt forhindrer børn af fremmedsprogede i at komme i daginstitution? Det er på dette grundlag, jeg har stillet det foreliggende spørgsmål.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg vil gerne sige, at hvis det skulle være sådan, at børn fra hjem, hvor dansk ikke er modersmålet, ikke optages efter de samme retningslinjer som andre børn i en kommune, er det for mig at se ikke i tråd med ånden i loven. Men hvorvidt det er tilfældet, hverken kan eller skal jeg vurdere i en konkret sag, for det er det, vi har Tilsynsrådet til. Hvis man har den vurdering, at en kommune overtræder loven eller administrerer den forkert, kan man indbringe sagen for Tilsynsrådet og få dets vurdering af den. Det tilkommer ikke mig at lave den konkrete vurdering.

Bruno Jerup (EL):

Jeg takker for ministerens svar, og jeg er glad for, at ministeren klart tilkendegiver, at det ikke kan være i tråd med lovens intentioner, hvis der sker den form for diskrimination.

Men jeg vil alligevel godt spørge, om ministeren ikke ville finde det rimeligt at prøve at få lavet en undersøgelse af, om det rent faktisk forholder sig sådan, ikke kun i Randers, men også i en række andre kommuner i landet – altså om det rent faktisk er sådan, at der foregår en direkte eller indirekte diskrimination af indvander- og flygtningebørn. I tråd med den målsætning, regeringen har, må det sikres, at tosprogede børn får mulighed for at lære dansk og dermed også mulighed for at være i kontakt med danske børn og få de samme udviklingsmuligheder og sociale muligheder som danske børn. Vil ministeren lave en undersøgelse, så det bliver klarlagt, hvad der rent faktisk foregår?

Poul Nødgaard (DF):

Jeg vil godt lige spørge ministeren, om hun kan være enig med mig i, at der rundt omkring i kommunerne er store ventelister med hensyn til pasning af børn, og jeg vil også spørge ministeren, om hun kan være enig i, at man kommunalt anlægger det synspunkt, at dér, hvor man ikke kan passe alle børnene, tager man et vist hensyn til de forældre, som har et arbejde, de skal passe, og som på grund af børnepasningsproblemer måske må frasige sig det arbejde, frem for de forældre, som går derhjemme. Derfor anlægger man samfundsmæssigt det synspunkt, at det må være vigtigere, at de mennesker, der skal passe et arbejde, hvor de ventes at møde op, har en slags førsteet.

Så kan man for min skyld tale om regler og paragraffer, lige så længe man vil. Jeg er selv

kommunalpolitiker og følger i hvert fald det synspunkt, at vi først og fremmest må have de børn passet, hvis forældre måske risikerer at miste deres arbejde.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Der ligger ganske rigtigt i reglerne en mulighed for at foretage en konkret vurdering i den konkrete situation, hvis man aktuelt ikke har pladser nok, men man må ikke konsekvent tilside-sætte børn af en bestemt gruppe borgere, og man må ikke behandle borgere efter forskellige retningslinjer.

Hvorvidt det sker i en konkret kommune, hverken kan eller skal jeg vurdere; det har vi Tilsynsrådet til. Og jeg har ikke belæg for, at der skulle finde en forskellig praksis sted, og derfor har jeg heller ikke noget grundlag for at sætte en undersøgelse i gang, men man har altså mulighed for at indbringe de kommuner, hvor man er i tvivl om praksis, for Tilsynsrådet, og jeg har ingen planer om at sætte en undersøgelse i gang.

Bruno Jerup (EL):

Vi taler her om en gruppe borgere, som måske ikke er så vant til at bruge det danske tilsynsrådssystem. Det kræver trods alt en vis viden og et socialt overskud at kunne gøre det, og det drejer sig altså om borgere, som måske har det svært med det danske sprog eller i hvert fald kun behersker det i ringe omfang. Det er dem, ministeren foreslår bare at bruge Tilsynsrådet.

Mener ministeren ikke, at hun har et overordnet ansvar for, at der ikke finder en direkte eller måske indirekte eller skjult diskrimination sted i form af en de facto-udelukkelse af f.eks. indvander- og flygtningebørn på daginstitutionerne? Mener ministeren ikke, at hun trods alt har det overordnede ansvar?

Poul Nødgaard (DF):

Ja, jeg synes måske også, at ministeren slipper lidt for let om ved svaret. Det er meget let at sige: Gå til amtets tilsynsråd! Og det er der også andre ministre der gør, når der er nogle sager her i Folketinget, og jeg kender også den vej, men på et givet tidspunkt er det jo sådan, at man får en afgørelse fra Tilsynsrådet, og at den afgørelse jo så kan ankes til de respektive ministerier. Sådan er det på Indenrigsministeriets område, og det er det helt givet også på Socialministeriets område, og så kan ministeren jo ikke undgå at komme til at tage stilling til sagerne.

Derfor synes jeg faktisk, ministeren overordnet kan sige, hvad ministerens holdning er til de her spørgsmål, og bekræfte det første spørgsmål, jeg stillede, hvor jeg spurgte, om ministeren er enig i, at det er god kommunalpolitik først og fremmest at få de børn passet, hvis forældre skal på arbejde, og at de børn, hvis forældre ikke skal på arbejde, må komme i anden række.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg synes, det er en udmærket lov, vi har, og jeg føler kun anledning til at forholde mig til konkret praksis i kommunerne, hvis der bliver administreret i modstrid med den lov.

Det, jeg synes vi mangler, er nogle flere pladser, sådan at man ikke skal slås om de pladser, der er, og jeg mener, at det er en misforståelse, hvis man tror, at man skal blande sig, når noget er i modstrid med ens egne holdninger, for så kommer man jo faktisk netop ud i noget, der er i strid med loven, og det skal man holde sig fra.

Det må være sådan, at de borgere, der bor her i landet, og som bruger de offentlige institutioner, også har mulighed for at bruge de klagemuligheder, der er, og det kan man heldigvis også se at de gør, og så længe der ikke har været nogen afgørelse i et tilsynsråd, der viser, at der bliver administreret i modstrid med loven, har jeg absolut ikke noget grundlag for at gribe ind.

Bruno Jerup (EL):

Jeg synes måske nok, det er lidt flot, at ministeren henholder sig til, at det bare er et spørgsmål om egne holdninger.

Hvis det er sådan, at det rent faktisk viser sig, at der er en de facto-diskriminering af en gruppe borgere, må det vel være noget, som ligger på ministerens bord, og noget, som man bør forholde sig til, og ministeren kan vel have en mening om, hvorvidt den diskrimination bør stoppes.

Og hvis den diskrimination foregår, hvis det rent faktisk er sådan, at der alt andet lige er syv gange så mange indvandrers-/flygtningebørn, som bliver forhindret i at komme i daginstitution, som danske børn, vil jeg spørge, om ministeren så vil sige, at den diskrimination bør stoppes med det samme.

Socialministeren (Karen Jespersen):

Jeg kan overhovedet ikke udtale mig om, hvorvidt der finder diskrimination sted i en konkret kommune. Fordi der er en bestemt sammensætning af ventelisterne, er det jo ikke i sig selv

udtryk for diskrimination, og det er ikke og skal ikke være min opgave at gå ind og vurdere, om der foregår diskrimination i en kommune. For at undgå den form for magtfordrejning, der kunne ligge i det, har vi bestemte uvildige klageorganer eller organer, der kan udtale sig om praksis i en kommune, bl.a. Tilsynsrådet, og det er derfor, jeg så opfordrer til at bruge Tilsynsrådet, hvis man har mistanke om, at der bliver administreret i modstrid med loven. Hvis det så påpeger, at der administreres i modstrid med loven, er der en ny situation, som jeg så må forholde mig til.

Bruno Jerup (EL):

Med det ændrer jo ikke ved, at der faktisk også har været eksempler på tilsynsrådsafgørelser i tilfælde, hvor en kommune har valgt at udvikle forskellige typer af visitationskriterier, som også ministeren desværre har accepteret, og hvor man i stedet for at sige, at f.eks. de arbejdsløse børn skal udelukkes, bare siger, at nogle andre børn skal opprioriteres, så de arbejdsløse børn reelt alligevel bliver udelukket.

Hvad er ministerens kommentar til den måde at administrere loven på?

Socialministeren (Karen Jespersen):

I de tilfælde, hvor der har været tale om, at Tilsynsrådet har skønnet, at der bliver administreret i modstrid med loven, f.eks. når det drejer sig om børn af arbejdsløse, har det mig bekendt været sådan, at kommunerne har ændret praksis, og det har også været sådan, at Folketinget har følt sig nødsaget til at præcisere loven og stramme ordlyden op for at undgå, at der bliver administreret på den måde.

Det er de muligheder, man har: at man påpeger, at der bliver administreret i modstrid med loven, og at kommunerne så må ændre praksis, sådan at de bringer deres administration i overensstemmelse med loven, og hvis Folketinget stadig væk mener, at det er utilfredsstillende, har vi altså muligheden for at lave loven om.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1950

5) Til finansministeren af:

Villy Søvnald (SF):

»Er ministeren enig i, at der fortsat er – og også fremover vil være – en gruppe blandt pensionisterne, der har for dårlige økonomiske vilkår?«

Skriftlig begrundelse

Finansministeriets nylig offentliggjorte redegørelse »Ældres indkomster og formue« er blot den seneste dokumentation i en lang række, der blotlægger den økonomiske polarisering blandt pensionisterne. Dertil kommer, at SFI for kort tid siden fremlagde rapporten »Comparing tax routes in Denmark and the United Kingdom«, hvoraf det fremgår, at skattekategorier fordelingsmæssigt tenderer til at gå til dem, der i forvejen har meget. »Altså et omvendt Robin Hood-princip«, skriver SFI.

Alt peger således på, at ældre- og pensionsområdet trænger til en kulegravning med henblik på en mere retfærdig fordeling af ressourcer og ydelser.

Villy Søvnal (SF):

I april måned udkom der en rapport under overskriften »Ældres indkomster og formue«. Efter rapportens fremlæggelse var der meget fokus på, at de ældre i gennemsnit havde fået forbedret deres økonomiske vilkår, og det er rigtigt.

Det, der var langt mindre fokus på, men som der burde være langt mere fokus på, er, at det gennemsnitlige billede dækker over en kolossal forskel, en kolossal polarisering mellem den rigeste tiendedel af de ældre, som har 13.000 kr. om måneden i disponibel indkomst, og den fattigste tiendedel af de ældre, som kun har 3.300 kr. i disponibel indkomst, altså efter skat, og dér er det så, vi vil spørge ministeren, om ministeren ikke deler den opfattelse, at der er en gruppe pensionister, der har urimelig dårlige økonomiske forhold.

Anden næstformand (Henning Grove):

Socialministeren svarer på finansministerens vegne.

Finansministeren (Karen Jespersen, fg.):

Nu har det faktisk hele tiden været sådan, at det har været et mål for regeringen at sikre bedre vilkår til den dårligst stillede del af befolkningen, også når det drejer sig om den dårligst stillede del af pensionisterne.

Jeg kan selvfølgelig ikke stå her og sige, at der ikke findes nogen pensionister, der af konkrete grunde har det økonomisk vanskeligt, men jeg vil godt sige, at når jeg ser på folkepensionens generelle niveau, synes jeg bestemt, det er et niveau, vi kan være bekendt.

Og når man ser på den rapport, som hr. Villy Søvnal henviser til, viser den jo netop, at der generelt for alle grupper, også den dårligst stillede del af befolkningen, er sket en realforbedring på 20 pct. over de 10 år, som rapporten undersøger.

Der er altså tale om den samme procentvise stigning for de grupper, der er tale om, og det viser faktisk, at niveauet er hævet mærkbart også for de dårligst stillede pensionister.

Derfor mener jeg, at der er sket en udvikling, som i høj grad også er kommet de dårligst stillede pensionister til gode, og at folkepensionen i dag ligger på et niveau, som vi godt kan være bekendt.

Villy Søvnal (SF):

Jeg skal sige tak for svaret til den fungerende finansminister. Men jeg vil sige, at jeg synes, et af problemerne er, at det jo ikke er rigtigt, at det er kommet alle til gode med en jævn procentfordeling.

Det, der er hovedkonklusionen, er, at grunden til, at de ældre har klaret sig bedre, er, at de af dem, der har en god økonomi, typisk er dem, der har en skattebegünstiget privat opsparing ved siden af pensionen, og at det er dem, der har fået den store fremgang pensionsmæssigt.

Og jeg vil så spørge helt kontant: Finder ministeren, at den allermest fattige del af de gamle har et rimeligt levestandardniveau, når de har 3.300 kr. om måneden i disponibel indkomst og deraf skal afholde udgifter til husleje, mad og øvrige fornødenheder?

Det, jeg også godt vil påpege i rapporten, er, at hvis man kigger på tabelmaterialet på side 47 og 49 om de særfordele, der er knyttet til det at være pensionist, så viser det en fordeling, der er hamrende skæv på den måde, at det er ikke den fattigste del af de gamle, der får den største fordel af særfordelene. Tværtimod er det middelgruppen og i nogle tilfælde den allerrigste del af pensionisterne, og det finder jeg er en skæv fordeling.

Er ministeren enig i det, og vil ministeren være med til at kigge på det?

Finansministeren (Karen Jespersen, fg.):

Jeg er enig i, at vi skal være meget opmærksomme på, at den politik, vi fører, bliver målrettet mod de dårligst stillede, men efter min mening er det, som de dårligst stillede pensionister har brug for, i højere grad nogle serviceforbedringer, og det vil sige, at der i højere grad kan være

brug for en forbedring for de pensionister, vi her taler om, dér, hvor der er ventelister til hospitaler, til ældreboliger, til plejeboliger og til anden form for hjælp.

Men jeg synes, det niveau, folkepensionen har i dag, er et niveau, vi kan være bekendt, og det er klart, at da skattereformen blev udformet, tog vi særlig højde for den dårligst stillede del af pensionisterne i den indtægtsgraduering af pensionstillægget, der blev lavet, men den skattereform er jo ikke ført fuldt igennem endnu.

Vi har også taget højde for de dårligst stillede pensionister i den ændrede ATP-indbetaling, der er blevet gennemført, sådan at alle eller størsteparten er sikret et supplement til folkepensionen i form af ATP.

Så på den måde er der taget en række initiativer, der både økonomisk og med hensyn til service tager sigte på den dårligst stillede del af pensionisterne, og der er faktisk brugt ganske mange penge på det.

Jeg kan selvfølgelig godt forestille mig, at hr. Villy Søvndal og SF altid vil have den holdning, at det ikke er nok, men det er klart, at det skal ses i en helhedsbetragtning, og regeringens og min helhedsbetragtning er, at vi godt kan være den ganske store forbedring, der er sket også for de dårligst stillede pensionister, bekendt.

Villy Søvndal (SF):

Jeg vil gerne kvittere for ministerens antagelse og sige, at det er rigtigt, at efter SF's opfattelse har de dårligst stillede pensionister det ikke godt nok.

Jeg vil ikke tale på alle de ældres vegne, og jeg bøjer mig også for tallene, og det er rigtigt, at mange ældre har et godt liv. Det er netop derfor, det her meget præcist drejer sig om de dårligst stillede af pensionisterne, og dér kan jeg så forstå at ministerens svar er, at bortset fra det, der ligger i skattereformen, er der ingen udsigt til, at der fra regeringens side vil ske en forbedring af deres økonomi.

Det er et klart svar, og det vil jeg godt kvittere for. Men jeg vil sige, at problemet med hensyn til ATP, som blev nævnt i det sidste svar, jo er, at den gruppe, vi taler om her – den tiendedel, der kun har de 3.300 kr. – lige præcis ikke får nogen fordel af det, vi taler om, og dér er ministerens svar, at de må nøjes med det, de får i medfør af skattereformen.

Det må vi så bøje os for, men vi er ikke tilfredse med det.

Poul Nødgaard (DF):

Ministeren har nu to gange brugt udtrykket »folkepensionen ligger på et niveau, vi kan være bekendt«, og det kan jeg til en vis grad være enig i, men der er et stort men: Da man i sin tid, i 1970, indførte kildeskatten, ansatte man pensionisternes personfradrag så højt, at de ikke skulle betale skat.

Men hvad er der sket? Der er sket det, at også en ubemidlet pensionist, der kun har sin folkepension, skal af med et ganske pænt beløb i skat af folkepensionen, og dér kunne jeg tænke mig at spørge ministeren, om ikke ministeren kunne tage under overvejelse at tale med den øvrige del af regeringen om for de svagest stillede pensionister at indføre et personfradrag, der var af en sådan størrelse, at man stort set var skattefri. Så var alle problemerne løst, og så tror jeg, at selv hr. Villy Søvndal kunne sove roligt.

Finansministeren (Karen Jespersen, fg.):

Nej, faktisk tror jeg tværtimod, det er meget vigtigt, at vi har indrettet beskatningsreglerne for pensionisterne på sådan en måde, at de er nøjagtig mage til reglerne for erhvervsaktive, for det giver os et meget bedre grundlag for at sammenligne de økonomiske vilkår for pensionister med de økonomiske vilkår for erhvervsaktive.

Og jeg tror, der gennem årene har trivedes en række myter og fejlopfattelser, fordi det ikke har været sådan. Man havde forskellige fradrag, og noget var skattepligtigt, og noget var det ikke, og derfor var det meget svært at sammenligne levestandarden for forskellige grupper.

Så for mig er det faktisk meget vigtigt også i en ligestilling af pensionister med andre i befolkningen at sørge for, at de er underlagt samme regler, for det giver et langt bedre udgangspunkt for at sammenligne de levestandarder, de rent faktisk har.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1951

6) Til finansministeren af:

Villy Søvndal (SF):

»Hvilke initiativer vil regeringen på kort såvel som på længere sigt tage for at forbedre vilkårene for gruppen af økonomisk dårligt stillede pensionister?«

Skriftlig begrundelse

Udviklingen på pensionsområdet i de senere år har udbredt arbejdsmarkeds- og privatpensionerne til flere ældre end tidligere. Men der er stadig betydelige grupper, der kan se frem til ingen eller en meget lav pension ved siden af folkepensionen, hvis størrelse det i øvrigt er svært at sige noget om 20-30 år frem i tiden. Dertil kommer, at mange af de lavtlønnede, der har en pension ved siden af folkepensionen, typisk har en tidligere tilbagetrækningsalder end de bedre lønnede.

Den 19. januar i år fremsatte SF et beslutningsforslag om nedsættelse af en lavindkomstkommision (beslutningsforslag nr. B 69). En væsentlig del af begrundelsen for forslaget var netop, at pensionsområdet er præget af stor – og stigende – ulighed. Men ved førstebehandlingen af forslaget den 27. februar afviste regeringen SF's forslag med den begrundelse, at problematikken var tilstrækkelig godt afdækket i statistikker og rapporter. Det må efter spørgerens opfattelse give regeringen desto større anledning til at tage initiativer, således at den tiltagende ulighed på ældre- og pensionsområdet mindskes.

Anden næstformand (Henning Grove):

Dette spørgsmål er også til finansministeren, og det besvares ligeledes af socialministeren.

Villy Søvnal (SF):

Det er en forlængelse af det forrige spørgsmål, nemlig at det trods alt må gøre indtryk, at forskellene er så store allerede i dag, og kigger vi på billedet 10 år fremme i tiden, vil forskellene være endnu større, end de er i dag.

Det bekymrer os, for vi er kommet til at opleve en polarisering på ældreområdet, som vi ikke har været vant til i det her samfund, og derfor vil jeg stille ministeren følgende spørgsmål:

Gør regeringen sig nogen overvejelser om en fordelingspolitik på dette område, som igen sikrer, at den svageste tiendedel af de ældre, de, der kun har en disponibel indkomst på 3.300 kr., er dem, hvis forhold der sættes fokus på?

Finansministeren (Karen Jespersen, fg.):

Ja, og det har regeringen jo i høj grad gjort med den skattereform, der er vedtaget, og som lige nu er ved at blive gennemført, og som betyder klare forbedringer for de dårligst stillede pensionister.

Og det er for mig at se, jeg havde nær sagt en vanvittig måde at føre politik på, hvis det skulle være sådan, at hver gang der tilfældigvis blev stillet et mundtligt eller et skriftligt spørgsmål i Folketinget, skulle man være klar med et nyt initiativ.

Vi har faktisk lavet en ret stor og langsigtet plan, der betyder en merudgift på adskillige milliarder til forbedring af pensionisternes levevilkår, og som nu er ved at blive ført ud i livet, og den er der altså ikke nogen planer om at ændre på eller lave tilføjelser til.

Derimod har der jo været meget stor opmærksomhed omkring de andre former for forbedringer af de dårligst stillede pensionisters levevilkår – det var det, jeg nævnte under det tidligere spørgsmål – nemlig ved at sørge for, at der er nok plejeboliger og ældreboliger og forskellige former for hjælp, der kan forbedre livsomsånderighederne for også de dårligst stillede pensionister, og det er for mig at se noget utroligt vigtigt, fordi den form for bolig, pensionisterne har, og de aktivitetsmuligheder, de har i deres hverdag, i virkeligheden også spiller en rolle med hensyn til deres økonomiske råderum.

Så når man ser på regeringens politik som en helhed, er der faktisk sket klare løbende forbedringer for den gruppe, vi her taler om.

Villy Søvnal (SF):

Jeg skal takke ministeren for svaret og også sige, at vi i SF i sagens natur ikke er uenige i, at serviceydelser skal prioriteres højt. Vi vil som bekendt også gerne være med til at forbedre forholdene på hjemmehjælpsområdet og på plejehjemsområdet. Så det er ikke dér, vi skiller.

Men det afgørende er, at hvis man kigger på de særfordele, der opregnes i bogen her, så fremgår det, at det er det omvendte Robin Hood-fordelingsprincip, der anvendes her: Robin Hood tog som bekendt fra de rige og gav til de fattige, og hvis man kigger på nogle af de fordelingsnøgler, der virker på særfordelene, og specielt den lavere lejeværdi, men også boligydelsen, så er det, der kendetegner begge ydelser, at jo mere velhavende man er i forvejen, desto større fordele får man af særydelsen.

Derfor vil jeg spørge den socialdemokratiske socialminister: Er det ikke nærliggende at kigge på en fordeling, der betyder, at jo mere velhavende man er i forvejen, jo mere får man inden for et område, hvor vi stadig væk står med folkepensionister, der med den nøgne folkepension som sagt har 3.300 kr. til disposition om

måneden. Det er det ene problem, vi gerne vil rejse.

Det andet problem er, at der bør sørges for en sikring af, at de, der har været uden for arbejdsmarkedet, også får del i en arbejdsmarkedspension – en af grundene til, at de halter bagefter, er jo, at arbejdsmarkedspensionen i sagens natur er for dem, der er på arbejdsmarkedet – altså en bedre opbygning af pensionsordninger for dem, der er uden for arbejdsmarkedet.

Finansministeren (Karen Jespersen, fg.):

Det har været min holdning – og det har jeg også tidligere tilkendegivet – at jeg mener, at det er vigtigt i alt, hvad vi foretager os at forsøge at målrette så meget, som det er muligt, mod de dårligt stillede.

Men jeg husker også, at vi havde den debat i forlængelse af socialchefernes årsmøde. Så vidt jeg husker, var det sådan, at der var et spørgsmål fra hr. Villy Søvndal om, hvorvidt det her ville betyde, at regeringen ville røre ved de bedrestillede pensionisters boligydelse.

Men jeg kan forstå – eller sådan kunne man forstå det, hr. Villy Søvndal nu siger – at SF egentlig er indstillet på at ændre på boligydelsen, sådan at den bliver skåret ned for de velstillede pensionister. Så jeg vil da med interesse se, hvad det er for et forslag, der kan komme fra SF i den forbindelse.

Men ud over det vil vi altså fortsætte med de initiativer, der er sat i værk, og som for nogle vedkommende faktisk blev vedtaget kort før årsskiftet, og som er initiativer, der knap nok er ført ud i livet endnu.

Villy Søvndal (SF):

Jeg takker for svaret og kvitterer for interessen for et fordelingsforslag fra SF. Det er en god og sund interesse, og jeg vil gerne komme med et forslag, der kan antyde en anden fordeling end den, der som sagt fremgår af rapporten her, ikke alene med hensyn til boligydelsen, men også og i endnu højere grad med hensyn til den lavere lejeværdi for pensionister, så vi sikrer, at den diskussion, der oftest trænger igennem, går ud på, at det er dem, der virkelig trænger, der skal have. Her har vi et par oplagte områder at tage fat på, og det medvirker vi gerne til, og jeg forstår, at regeringen også er interesseret i det.

Finansministeren (Karen Jespersen, fg.):

Nu har det heller ikke været regeringens politik at sænke lejeværdien for de velstillede, men for-

stod jeg hr. Villy Søvndal rigtigt: at SF faktisk kommer med et udspil, der vil beskære boligydelsen for de velstillede pensionister?

Villy Søvndal (SF):

Hvis ministeren hørte efter, og det tror jeg ministeren gjorde, så sagde vi, at vi gerne ville flytte boligydelsen.

Vi er ikke ude på at beskære boligydelsen, men vi vil gerne være med til at flytte nogle beløb, så vi sikrer, at de, der har virkelig lidt i indkomst, også på dette område er dem, der får den store fordel. Og kigger vi på det område, hvor billedet tegner sig endnu mere skævt, nemlig lejeværdien af egen bolig, må jeg måske igen spørge ministeren, om der i hendes interesse også lå et tilsagn om, at regeringen gerne deltager i at kigge på det område, hvor der fordelingspolitisk er den skæveste fordeling ifølge den her bog.

Finansministeren (Karen Jespersen, fg.):

Jeg forstår det sådan, at når hr. Villy Søvndal taler om at flytte, så drejer det sig om, at man vil beskære boligydelsen for de mest velstillede pensionister, men det vil jo også være helt i tråd med det, hr. Villy Søvndal bider sig fast i i rapporten fra Finansministeriet, hvor det netop bliver sagt, at boligydelsen til en stor del af pensionisterne er alt for generøs.

Villy Søvndal (SF):

Da jeg ved, at socialministeren ikke er tungnem og derfor har hørt, hvad jeg har sagt, vil jeg blot for at være sikker på, at det ikke bliver glemt, endnu en gang præcisere, at det, jeg sagde, var, at vi godt vil være med til – ikke at beskære, men at flytte boligydelsen væk fra den mest velstillede og over til den mindst velstillede del, samtidig med at vi kigger på lejeværdien.

Det gør vi gerne, og vi spiller også gerne ud, men vi diskuterer også gerne et udspil fra regeringen.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål

Anden næstformand (Henning Grove):

Fra de pågældende ministre er der modtaget skriftlige svar på spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

Auken, Margrete (SF): Spm. nr. S 1829 og 1865
 Behnke, Tom (FP): Spm. nr. S 1750 og 1853
 Breckmann, Óli (KF): Spm. nr. S 1820
 Christensen, Erling (S): Spm. nr. S 1806
 Christensen, Jan Køpke (FP): Spm. nr. S 1873-1875
 Dahl-Sørensen, Inge (V): Spm. nr. S 1866
 Donner, Ole (DF): Spm. nr. S 1811, 1812 og 1879
 Fergo, Tove (V): Spm. nr. S 1821-1826
 Frandsen, Aage (SF): Spm. nr. S 1763
 Gottlieb, Jette (EL): Spm. nr. S 1852
 Grønver, Jonna (V): Spm. nr. S 1844-1846
 Hansen, Eva Kjer (V): Spm. nr. S 1817 og 1818
 Hornbech, Birthe Rønn (V): Spm. nr. S 1810 og 1830
 Haarder, Bertel (V): Spm. nr. S 1785 og 1832
 Jacobsen, Erik (V): Spm. nr. S 1754
 Jensby, Svend Aage (V): Spm. nr. S 1809
 Jespersen, Jørn (SF): Spm. nr. S 1858-1860
 Kjær, Henriette (KF): Spm. nr. S 1854 og 1855
 Kjærsgaard, Pia (D): Spm. nr. S 1344 (suppl. besv.), 1694 og 1813
 Langkilde, Niels J. (KF): Spm. nr. S 1804, 1805, 1807, 1808 og 1886
 Larsen, Ester (V): Spm. nr. S 1795
 Madsen, Jens Løgstrup (V): Spm. nr. S 1759 og 1762
 Nielsen, Holger K. (SF): Spm. nr. S 1856
 Sander, Helge (V): Spm. nr. S 1786, 1787, 1840 og 1841
 Schmidt, Hans Christian (V): Spm. nr. S 1802 og 1803
 Søndergaard, Søren (EL): Spm. nr. S 951 (suppl. besv.)
 Vinther, John (KF): Spm. nr. S 1403 (suppl. besv.) og 1406 (suppl. besv.)
 Aaen, Frank (EL): Spm. nr. S 1835 og 1836

Spm. nr. S 1829

Til finansministeren (26/3 96) af:

Margrete Auken (SF):

»Vil ministeren tage initiativ til, at den igangværende licitation i Ørestadsselskabet omgående bliver annulleret med den begrundelse, at direktiv 93/38/EØF ikke finder anvendelse for ordregivere i forbindelse med tilrådgighedsstillelse, men kun for drift af net til betjening af offentligheden inden for transport (jf. artikel 2, stk. 2, c)?«

Begrundelse

I besvarelsen af spørgsmål nr. S 1262 oplyser den fungerende finansminister Bjørn Westh, at Ørestadsselskabets udbud og den valgte udbudsform »udbud efter forhandling« følger direktiv 93/38/EØF af 14. juni 1993.

Ifølge direktivets artikel 2, stk. 2, a til c, er transportsystemer, automatiske systemer m.v. ikke omfattet af »tilrådgighedsstillelse«, men kun af »drift«. Ørestadsselskabet har dermed gjort sig skyldig i en traktatkrænkelssag, som, hvis den bliver pådømt, kan påføre Ørestadsselskabet og staten et milliontab. Ørestadsselskabet skriver i besvarelsen af spørgsmål nr. S 1262, »at det gældende EF-direktiv, som det fremgår, er relativt nyt, og at praksis for anvendelsen af dette direktiv ikke er særlig lang. Dette ændrer imidlertid ikke ved, at direktivet skal følges.« Dette er spørgeren enig i. Det er bare ikke sket. Ørestadsselskabet burde efter spørgerens opfattelse have anvendt anlægsdirektivet.

Svar (3/4 96)

Finansministeren (Mogens Lykketoft):

Ørestadsselskabets udbud af minimetroen er sket i henhold til direktiv 93/38/EØF, forsyningsvirksomhedsdirektivet. Valget af udbudsform er sket i samråd med selskabets advokat, som allerede i vinteren 1995, og dermed i god tid inden udbudet af minimetroen fandt sted i juli 1995, indhentede Europa-Kommissionens synspunkter på, hvilket direktiv der gælder for udbud af anlæg og drift af minimetroen, Kommissionen ved Generaldirektorat XV svarede i et brev af 23. februar 1995 bl.a. følgende:

»Under disse omstændigheder kan jeg bekræfte, at Ørestadsselskabet I/S i forbindelse med varetagelsen af dets opgaver vedrørende anlæg og drift af Ørestadsbanen udøver den aktivitet, der er defineret i artikel 2, paragraf 2, litra c), i direktiv 93/38/EØF. Da Ørestadsselskabet I/S desuden opfylder betingelserne for at anses for en »offentlig myndighed« som defineret i direktivets artikel 1, nr. 1, kan og skal selskabet derfor følge reglerne i direktiv 93/38/EØF ved tildelingen af kontrakter i forbindelse med anlæg og drift af Ørestadsbanen.«

Som det fremgår, gav Kommissionen i sit svar klart udtryk for, at Ørestadsselskabet kan og skal følge reglerne i direktiv 93/38/EØF, forsyningsvirksomhedsdirektivet, ved tildelingen af

kontrakter i forbindelse med anlæg og drift af Ørestadsbanen.

Jeg finder på dette grundlag ingen anledning til at annullere den igangværende licitation.

Spm. nr. S 1865

Til kulturministeren (1/4 96) af:

Margrete Auken (SF):

»Kan ministeren oplyse, om Kulturfonden har særlige grunde til ikke at ville støtte kunstneren Jens Galschiøt Christophersens projekter, og i så fald hvilke grunde?«

Begrundelse

SF hverken kan eller vil blande sig i Kulturfondens afgørelser i konkrete sager. Dette spørgsmål er således af rent opklarende karakter og har til hensigt at belyse Kulturfondens politik med hensyn til, hvilke projekter der findes støtteværdige.

I loven om Kulturfonden hedder det, at fonden kan give støtte til »utraditionelle kulturelle aktiviteter, som opstår i takt med samfundsudviklingen.« Imidlertid fremgår det af de afslag, Jens Galschiøt Christophersen har fået, at Kulturfonden ikke vil støtte hans projekter, fordi de er »for makabre og for politisk markante«. Det seneste afslag er begrundet med, at Kulturfonden ikke normalt giver tilskud til enkeltkunstneres virksomhed. I Kulturfondens årsberetning for 1995 står der imidlertid om fondens bevilningspraksis, at det er »uden betydning, hvem der er initiativtagere til projektet. Det kan være enkeltpersoner, foreninger . . .«, ligesom oversigten over de projekter, der har fået støtte i 1995, indeholder adskillige eksempler på, at der er givet støtte til enkeltkunstneres virksomhed.

Jens Galschiøt Christophersens projekter sætter spørgsmålet om etik på dagsordenen. Netop det etiske grundlag er forudsætningen for, at der kan føres en anstændig form for politik, og en kunst, der forholder sig til etiske spørgsmål, er derfor nødvendig for at opretholde en etisk diskussion på et bredt samfundsmæssigt niveau. Spørgsmålet er, om Kulturfonden har specielle grunde til ikke at ville støtte kunstneriske projekter, der sigter mod at formidle debatten om etik og moral til et bredere publikum.

Svar (11/4 96)

Kulturministeren (Jytte Hilden):

Ifølge lov om Kulturfonden ledes Kulturfonden af en bestyrelse, der foretager uddeling af fondens midler. Af loven fremgår ligeledes, at afgørelser om fordeling af støtte træffes af Kulturfondens bestyrelse og ikke kan indbringes for kulturministeren eller anden myndighed. Jeg vil derfor gerne understrege, at jeg hverken kan eller vil blande mig i Kulturfondens konkrete afgørelser.

Jens Galschiøt Christophersen har flere gange søgt støtte hos Kulturfonden. Kulturfonden har oplyst følgende:

»Kulturfondens bestyrelse har stor sympati for, at Jens Galschiøt Christophersen ofte i sit kunstneriske udtryk stiller sig i en mere globalt set ansvarsbevidst og debatterende holdnings tjeneste. Kulturfondens afslag til Jens Galschiøt Christophersens projekter er væsentligst givet, fordi bestyrelsen ikke har været overbevist om kvaliteten af det kunstneriske udtryk. Derudover har ingen af de ansøgte projekter indeholdt nogle af de elementer om samarbejde og forankring, som er vigtige elementer for Kulturfondens prioritering af støtte.«

Spm. nr. S 1750

Til arbejdsministeren (21/3 96) af:

Tom Behnke (FP):

»Hvorfor er der en difference på 96 kr. pr. medlem pr. år i a-kassernes favør mellem det administrationsbidrag, som Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen opgør, og det administrationsbidrag, som a-kasserne faktisk har til rådighed?«

Begrundelse

Spørgeren har undersøgt administrationsbidraget i 38 a-kasser, og 33 af disse har tilsyneladende et »overskud« på 96 kr. pr. år pr. medlem på administrationsbidraget. Eksempel: Kvindeligt Arbejderforbund har et a-kasse-kontingent på 5.568 kr. pr. år pr. medlem, hvoraf 3.732 kr. ifølge lovgivningen overføres til staten, hvilket giver et årligt administrationsbidrag på 1.836 kr. Ifølge oplysninger fra Direktoratet for Arbejds-

løshedsforsikringen er beløbet kun 1.740 kr. Der er således en difference på 96 kr.

Svar (2/4 96)

Arbejdsministeren (Jytte Andersen): Medlemskontingentet til a-kasserne for lønmodtagere er sammensat af medlemsbidraget til staten, administrationsbidraget og bidrag til dækning af kassens udgifter til finansiering af ATP-ordningen for ledige.

I min besvarelse af 6. marts 1996 af spørgrens § 20-spørgsmål nr. S 1519 af 23. februar 1996 var de oplyste årlige bidrag til staten pr. bidragspligtigt medlem eksklusive ATP-bidrag, jf. besvarelsen.

ATP-bidraget udgør i 1996 8 kr. pr. medlem pr. måned svarende til den i spørgsmålet nævnte difference på 96 kr. pr. medlem pr. år.

Spm. nr. S 1853

Til justitsministeren (29/3 96) af:

Tom Behnke (FP):

»Er det korrekt, at en 19-årig pige har siddet varetægtsfængslet i 8 måneder og skal vente yderligere til august måned, før retten har tid til at behandle sagen, selv om sagen efterforskningsmæssigt er klar til retten?«

Begrundelse

Der henvises til omtale i Morgenavisen Jyllands-Posten søndag den 24. marts 1996, »Indblik«, side 3, hvor man kan læse, at begrundelsen for, at den 19-årige skal vente til august, er rettens behandling af en sag med nogle egyptere. Det betyder, at den pågældende pige skal sidde varetægtsfængslet i sammenlagt 13 måneder, hovedsagelig fordi retten i Århus ikke kan overskue at køre to sager på én gang.

Forholdet virker ganske grotesk, og spørgeren skal derfor bede ministeren grundigt redegøre for såvel de retlige aspekter som de menneskelige aspekter.

Foreløbigt svar (3/4 96)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet anmodet Politimesteren i Århus om en udtalelse.

Når udtalelsen foreligger, vil Justitsministeriet vende tilbage til sagen.

Spm. nr. S 1820

Til landbrugs- og fiskeriministeren (26/3 96) af:
Øli Breckmann (KF):

»Vil ministeren i konkrete årlige fangsttal oplyse officielle samlede landinger (dvs. samlet TAC) af torsk, kuller, sej og makrel fra fiskeri i Nordsøen, siden man midt i 1980'erne indførte kvotesystemer som foranstaltning til bevarelse og opbygning af de pågældende fiskebestande?«

Begrundelse

Færøerne lægges i disse år under stærkt pres fra dansk side for at indføre et kvotesystem, som møder indædt modstand fra samtlige færøske fiskerierorganisationer og fra politisk hold på Færøerne.

Årsagen til modstanden er, at de hidtil afprøvede kvotesystemer i andre lande ikke har medført beviselig fremgang for de kvoterede fiskebestande. Tværtimod fornemmer man, at fiskebestandene fortsat ligger på det samme lave niveau efter adskillige år med fastlagt TAC og deraf følgende fiskeri.

Der mangler konkrete illustrerende fangsttal for samlet TAC i f.eks. Nordsøen fra 1985 til og med 1996, som kan danne grundlag for danske krav til Færøerne om at indføre fangstkvoter til genopretning af færøske fiskebestande.

Svar (10/4 96)

Landbrugs- og fiskeriministeren (Henrik Dam Kristensen):

EU's fælles fiskeripolitik har som et væsentligt formål at beskytte og bevare de marine ressourcer og sikre en rationel og ansvarlig udnyttelse af ressourcerne på et bæredygtigt grundlag. Udnyttelsen af bestandene kan bl.a. reguleres

ved fastsættelse af totalt tilladte fangstmængder (TAC) og om nødvendigt ved regulering af den tid, som fiskerfartøjerne anvender på havet i den pågældende periode.

På grundlag af videnskabelig rådgivning fra Det Internationale Havforskningsråds (ICES) rådgivende komité gennemfører EF-Kommisjonen konsultationer med tredjelande om forvaltningen af fællesbestande. Bestandene af torsk, kuller, sej og makrel er alle fælles med Norge.

EU og Norge har siden slutningen af 1980'erne ved fastsættelse af TAC'er været i meget tæt overensstemmelse med de biologiske anbefalinger fra ICES om reduktion af fiskeriindsatsen. TAC'erne som følge af denne rådgivning har dog ikke i alle tilfælde ført til den ønskede reduktion af fiskeriindsatsen, bl.a. på grund af fejlrapporteringer og discard.

TAC'er og landinger af torsk, kuller, sej og makrel i Nordsøen i perioden 1985-1996 fremgår af vedlagte bilag. (Ikke optrykt her).

For torsk vil TAC for 1996 på 130.000 t efter ICES' vurdering betyde, at gydebestanden på mellemlang sigt vil komme over og holde sig over den kritiske nedre grænse.

Kullerbestanden i Nordsøen er inden for sikre biologiske rammer og forventes på kort sigt at øges ud over den kraftige forøgelse, der allerede har fundet sted. Gydebestanden har siden 1992 været over det kritiske minimum. Da kuller i Nordsøen fiskes i et blandet fiskeri med torsk og hvilling har det for at undgå discard af torsk været nødvendigt at fastsætte en lavere TAC for kuller end den TAC, som bestandssituationen egentlig betinger.

Rekrutteringen til sejbestanden har i en årrække ligget på middelniveau, og bestanden er tæt på biologisk sikre grænser.

EU og Norge besluttede i 1995 at indføre betydelige nedskæringer af TAC'erne for sild, makrel og rødspætte i Nordsøen som led i en flerårig forvaltningsstrategi for disse bestande. Forvaltningsstrategien skal sikre, at fiskeriindsatsen også efter disse bestande ved udgangen af 1997 er bragt ned på videnskabeligt anbefalede værdier, der med sandsynlighed betyder, at disse bestande kan holdes over det biologiske minimumsniveau på længere sigt.

Det kan endelig nævnes, at EU gennem flerårige udviklingsprogrammer for EU's fiskerflåde har fastlagt rammerne for nødvendige tilpasninger af flådekapaciteten i EU til ressourcesituationen.

Spm. nr. S 1806

Til erhvervsministeren (26/3 96) af:

Erling Christensen (S):

»Har ministeren kendskab til indenlandske prisaftaler (predatory pricing) mellem danske andelselskaber i fødevarerindustrien (mellem selskabernes destruktionsanstalter), eller har der for Konkurrencerådet været forelagt sager herom, og vil ministeren i bekræftende fald oplyse om sagens udfald?«

Svar (3/4 96)

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Konkurrencerådets sekretariat har oplyst følgende til mig:

Aftaler, der udøver eller vil kunne udøve dominerende indflydelse på et markedsområde, skal anmeldes til Konkurrencerådet inden 14 dage. Ingen af de aftaler mellem danske andelselskaber inden for fødevarerindustrien, der for tiden er anmeldt, vedrører imidlertid predatory pricing.

Derimod undersøger sekretariatet for tiden en klage om dette mod en af andelssektorens destruktionsanstalter. Den pågældende andelsvirksomhed pålægger sine medlemmer leveringspligt for hele deres produktion af destruktionspligtige produkter, og det gøres i klagen gældende, at virksomheden udnytter denne garanti for leverancer til at erhverve kunder på det øvrige marked ved at overbyde konkurrenter, der ikke har samme mulighed for at konkurrere om andelsvirksomhedens medlemmers leverancer.

Sagen forventes forelagt Konkurrencerådet før sommerferien, og rådet vil til den tid oplyse offentligheden om udfaldet.

Spm. nr. S 1873

Til justitsministeren (1/4 96) af:

Jan Køpke Christensen (FP):

»Er ministeren af samme opfattelse som spørgeren, nemlig at ansatte i politikorpset har en grundlovssikret ret til at ytre sig politisk i offentligheden uden at komme i den situation, at andre i korpset ikke ønsker at samarbejde med vedkommende?«

Begrundelse

Der henvises til sagen fra politigården i Aabenraa, hvor en politiassistent har nægtet at samarbejde med en anden ud fra den begrundelse, at kollegaen har udtrykt sin politiske holdning offentligt.

Foreløbigt svar (10/4 96)**Justitsministeren (Bjørn Westh):**

Der henvises i begrundelsen for spørgsmålet til en sag fra politigården i Aabenraa, som samme spørger har henvist til i begrundelsen for spørgsmål nr. S 1875.

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmål nr. S 1875 anmodet Politimesteren i Gråsten og Rigspolitichefen om en udtalelse.

Når disse udtalelser foreligger, vil ministeriet vende tilbage til sagen.

Spm. nr. S 1874

Til justitsministeren (1/4 96) af:

Jan Køpke Christensen (FP):

»Har ministeren kendskab til andre eksempler end den i spørgsmål nr. S 1873 nævnte, hvor politiassistenter har nægtet at arbejde sammen med andre politiassistenter grundet politisk overbevisning?«

Foreløbigt svar (10/4 96)**Justitsministeren (Bjørn Westh):**

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet anmodet Rigspolitichefen om en udtalelse.

Når denne udtalelse foreligger, vil ministeriet vende tilbage til sagen.

Spm. nr. S 1875

Til justitsministeren (1/4 96) af:

Jan Køpke Christensen (FP):

»Finder ministeren det acceptabelt, at ansatte i politikorpset nægter at samarbejde udelukken-

de på grund af politisk overbevisning hos andre kolleger?«

Begrundelse

I Aabenraa politi er der en enkelt politiassistent, der har nægtet at samarbejde med en anden, fordi denne offentligt har udtrykt sine politiske holdninger om indvandrere og flygtninge.

Spørgeren finder det helt uacceptabelt, at en ansat i politikorpset ikke har mulighed for at bruge sin grundlovssikrede ret til at udtale sig offentligt uden at blive chikaneret af kollegaer. Som baggrundsmateriale henvises til en artikel fra JyskeVestkysten, fredag den 29. marts 1996.

Foreløbigt svar (10/4 96)**Justitsministeren (Bjørn Westh):**

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet anmodet Politimesteren i Gråsten og Rigspolitichefen om en udtalelse.

Når disse udtalelser foreligger, vil ministeriet vende tilbage til sagen.

Spm. nr. S 1866

Til justitsministeren (1/4 96) af:

Inge Dahl-Sørensen (V):

»Vil ministeren foranledige, at Kriminalforsorgen udarbejder et cirkulære, hvorefter indsatte i fængsler og arrester altid vil kunne forlange at blive visiteret af fængselsfunktionærer af samme køn som den pågældende indsatte selv?«

Begrundelse

Efter spørgerens opfattelse bør antallet af fængselsfunktionærer i det enkelte fængsel eller den enkelte arrest øges for at styrke sikkerheden både for de svage fanger og for funktionærerne og styrke samfundets retssikkerhed i det hele taget.

Imidlertid er der yderligere forhold, der kan begrunde personaleudvidelser. Dette synes dog ikke at gælde et visiteringsforslag, der ifølge Berlingske Tidende den 29. marts 1996 er udarbejdet af Direktoratet for Kriminalforsorgen.

Herefter skal der ud fra et lighedsprincip gives kvindelige funktionærer ret til at visitere mandlige fanger. I givet fald måtte man vel i ligestillingens hellige navn også give mandlige funktionærer ret til at visitere kvinder.

Imidlertid nævnes der i artiklen også modgående hensyn, f.eks. hensynet til islamiske mandlige fanger. Spørgeren kunne også nævne hensynet til kvindelige islamiske fanger, der ikke vil visiteres af mænd, eller danske kvindelige eller mandlige fanger, der ikke vil visiteres af personer af det modsatte køn. Dem skal der vel først og fremmest tages hensyn til?

Det betyder i praksis, at der ved normeringer og udarbejdelse af vagtskemaer i den enkelte institution under Kriminalforsorgen altid bør tages hensyn til, at der skal være et passende antal funktionærer til stede af begge køn.

Svar (12/4 96)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

De gældende regler om visitation af indsatte findes i Justitsministeriets cirkulære af 15. december 1980 om visitation af indsatte og deres opholdsrum. Det fremgår heraf, at visitation af indsatte skal foretages og bevidnes af personale af samme køn som den indsatte.

I 1989 har en arbejdsgruppe nedsat af Straffelovrådet afgivet betænkning om en lov om fuldbyrdelse af straf m.v. Arbejdsgruppen peger på, at fordelingen af mandligt og kvindeligt opsynspersonale i praksis vanskeliggør gennemførelsen af de gældende regler – ikke mindst i de små arresthuse med meget lidt personale. Arbejdsgruppen har på denne baggrund fundet det rigtigst ikke at stille forslag om at opretholde de gældende regler i fuldbyrdelsesloven, men foreslår i stedet en regel om, at visitation, der indebærer afklædning, så vidt muligt kun må overværes af personer af samme køn som den undersøgte eller af sundhedspersonale. Arbejdsgruppen finder, at der bør tages vidtgående hensyn til de indsattes egne ønsker. Foretrækker en indsat således at henses i enrum i længere tid med henblik på visitation ved personale af samme køn, bør den indsattes ønske respekteres, medmindre dette i særlige tilfælde ikke findes forsvarligt af sikkerheds- eller ordensmæssige grunde eller af hensyn til muligheden for at forhindre selvmord eller anden selvbeskadigelse. Straffelovrådet er i øjeblikket ved at gennemgå betænkningen.

Gennem de senere år har en væsentlig del af de nyansatte fængselsfunktionærer været kvinder. Det fremgår af § 4 i ligebehandlingsloven, at enhver arbejdsgiver, der beskæftiger mænd og kvinder, skal behandle dem lige, for så vidt angår arbejdsvilkår, herunder også i forbindelse med forflytninger, jf. lovens § 2. Dette har imidlertid givet problemer i relation til de gældende regler om, at visitationer skal foretages og bevidnes af personer af samme køn som den indsatte. Kriminalforsorgen har på denne baggrund fået dispensation fra bestemmelserne i ligebehandlingsloven, således at der uanset ligebehandlingslovens § 4 på de enkelte tjenestesteder af hensyn til varetagelsen af visitationsopgaverne kan tages hensyn til de ansattes køn ved den daglige tilrettelæggelse af opsynspersonalets arbejde. Endvidere kan der uanset ligebehandlingslovens § 2 undtagelsesvis tages hensyn til de ansattes køn ved interne forflytninger inden for Kriminalforsorgen, hvis det er påkrævet for generelt at kunne varetage visitationsopgaverne på det pågældende tjenestested. Det er dog en forudsætning, at kvindelige ansattes forfremmelsesmuligheder ikke forringes.

Spm. nr. S 1811

Til skatteministeren (26/3 96) af:

Ole Donner (DF):

»Hvem har ansvaret for, at en dagsorden til et skatteankenævnsmøde kun indeholder punkter, der er henlagt under ankenævnets beføjelser?«

Begrundelse

Spørgeren ønsker oplyst, om formanden for nævnet i forening med skatteinspektøren har ansvaret, eller om én af disse bærer det fulde ansvar.

Svar (9/4 96)

Skatteministeren (Carsten Koch):

Efter § 5, stk. 4, i forretningsordenen for skatteankenævne fastsætter nævnets formand mødets dagsorden, der skal udsendes samtidig med mødeindkaldelsen.

Bestemmelsen er alene en ordensforskrift. I realiteten bestemmer skatteankenævnet som sådan – som et kollektivt organ – hvilken dagsorden det vil arbejde efter.

Spm. nr. S 1812

Til skatteministeren (26/3 96) af:

Ole Donner (DF):

»Kan et skatteankenævn sætte et punkt på dagsordenen for at drøfte et andet medlems moral og etik?«

Begrundelse

Spørgeren ønsker oplyst, om et skatteankenævn kan optage et punkt på dagsordenen om et andet ankenævnsmedlems færden, og i bekræftende fald ønskes oplyst, hvilke sanktionsmuligheder skatteankenævnet har over for det pågældende medlem.

Svar (9/4 96)

Skatteministeren (Carsten Koch):

I teorien ja, men det vil være meget specielle situationer.

Et skatteankenævn kan kun træffe afgørelser med retlig virkning på områder, hvor skatteankenævn har kompetence til at træffe afgørelser, jf. f.eks. § 5 i skattestyrelsesloven.

Skatteankenævn har som udgangspunkt ingen kompetence til at træffe afgørelse om et medlems moral eller etik, medmindre spørgsmålet vedrører gyldigheden af en afgørelse, som nævnet skal træffe.

Derudover kan det måske helt undtagelsesvis forekomme, at et skatteankenævn har behov for en drøftelse af et medlems moral og etik i tilfælde, hvor nævnets almindelige omdømme står på spil.

I sådanne tilfælde vil det – helt undtagelsesvis – eventuelt kunne komme på tale, at nævnet henstiller til kommunalbestyrelsen, at det overvejer, om det pågældende medlem har fortabt sin valgbarhed, jf. § 7, stk. 1 og 2, i skattestyrelsesloven.

Spm. nr. S 1879

Til justitsministeren (2/4 96) af:

Ole Donner (DF):

»Kan en kommune, der har begæret en grund på tvangsauktion på grund af skyldige ejendomsskatter og en kloakgæld, undlade at gøre fogedretten opmærksom på, at man vil frafalde kravet om kloakgælden, såfremt kommunen erhverver grunden?«

Begrundelse

Spørgeren ønsker oplyst, om en kommune kan undlade at gøre opmærksom på, at man vil frafalde kloakgælden, såfremt kommunen erhverver ejendommen. Spørgeren mener dermed, at kommunen skaffer sig en uberettiget fordel i forhold til andre købere, ligesom kommunen efter spørgerens mening kan være årsag til, at ingen andre byder på grunden, således at skyldneren lider et endnu større tab.

Svar (12/4 96)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Reglerne om tvangsauktion over fast ejendom findes i retsplejelovens §§ 560-582.

Efter § 562, stk. 3, udarbejder rekvirenten eller, hvis en sagkyndig er antaget, den sagkyndige salgsoptilling til brug ved auktionen.

Salgsoptillingen skal indeholde oplysninger om salgsvilkårene og om andre forhold vedrørende ejendommen og auktionen, som må antages at være af væsentlig betydning for køber.

Salgsoptillingen skal herunder bl.a. indeholde oplysning om ejendomsskatter og kloakbidrag og eventuelle andre ydelser m.v., som køberen skal betale ud over auktionsbudet.

Oplysning herom skal efter retsplejelovens § 569, stk. 1, også gives ved auktionsmødets begyndelse.

Retsplejeloven indeholder ikke bestemmelser om, at kommuner eller andre med krav i en ejendom, der sælges på tvangsauktion, skal give oplysning om eventuelle overvejelser om senere at frafalde kravet.

En kommune kan derfor næppe anses for at være forpligtet til at oplyse fogedretten om, at krav på kloakbidrag, der hviler på ejendommen, vil blive frafaldet, såfremt kommunen erhverver ejendommen.

Kommunen ville i øvrigt ved erhvervelse af grunden på tvangsauktion blive såvel debitor som kreditor med hensyn til kloakgælden.

Spm. nr. S 1821

Til sundhedsministeren (26/3 96) af:

Tove Fergo (V):

»Hvilke diagnosekodebetegnelser bruges i relation til sindslidende?«

Svar (3/4 96)

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Sundhedsstyrelsen har oplyst mig følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»I Danmark anvendes den danske udgave »Klassifikation af sygdomme (ICD-10)« af WHO's sygdomsklassifikation »International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems«, 10. udgave. Denne udgave erstattede i Danmark pr. 1.1.94 den tidligere anvendte ICD-8.

Kapitel V i ICD-10 omhandler psykiske lidelser og adfærdsmæssige forstyrrelser (inkl. psykiske udviklingsforstyrrelser). Spektret i dette kapitel er bredt og spænder fra demenstilstande over psykiske lidelser og adfærdsmæssige forstyrrelser forårsaget af brug af alkohol og narkotikamisbrug, nervøse og stressrelaterede tilstande, personligheds- og adfærdsmæssige forstyrrelser, herunder i barndom og opvækst, til de egentlige sindssygdomme og affektive lidelser, dvs. depressioner og manio-depressiv psykose. Mental retardering er traditionelt medtaget som et særskilt afsnit under kapitlet.

Der er internationalt udarbejdet en såkaldt specialistversion af kap. V, hvor en række koder er yderligere specificeret med en ekstra karakter i koden. Specialistversionen er udgivet på dansk som »WHO ICD-10 Psykiske lidelser og adfærdsmæssige forstyrrelser, Klassifikation og diagnostiske kriterier«. Diagnostiske kriterier vejleder psykiateren og andre læger i brug og afgrænsning af diagnosegrupperne og de enkelte koder.

Ud over det omtalte psykiatrikapitel – kap. V – er der i ICD-10 en række yderligere koder, der beskriver forskellige kontakter til psykiater,

f.eks. seksualrådgivning og undersøgelser, rådgivning eller mistanke om mental eller adfærdsmæssig forstyrrelse.

Diagnosticeringen i ICD-10 er en udvidelse i forhold til tidligere udgaver af WHO's klassifikation, idet der i visse afsnit er tilføjet en højere detaljeringsgrad, dvs. flere koder. Klassifikationen er ikke udvidet i sit dækningsområde.

»Psykiatri« er således som område uændret. Diagnosticeringen bygger på den angelsaksiske psykiatriske videnskabsmodel, der anvendes i det meste af verden, herunder hele Europa. I USA anvendes et andet diagnosticeringssystem, nemlig DSM-IV, der bygger på en anden tradition og udvikling.«

Spm. nr. S 1822

Til sundhedsministeren (26/3 96) af:

Tove Fergo (V):

»Hvilken betydning for diagnosticering har WHO's nye kodebetegnelse, og vil brugen af denne betyde, at flere mennesker vil få stillet en psykiatrisk diagnose?«

Svar (3/4 96)

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Sundhedsstyrelsen har oplyst mig følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»Den nyeste udgave af WHO's sygdomsklassifikation har været i brug i Danmark i sin danske oversættelse siden den 1.1.94 (jf. S 1821).

Det forhold, at en klassifikation udvikles og udvides, betyder ikke i sig selv, at der stilles flere psykiatriske diagnoser. Det forhold, at der er flere koder, dvs. flere valgmuligheder i en diagnoseklassifikation, kan betyde, at en given lidelse eller et symptomkompleks i visse tilfælde bedre beskrives med to eller flere diagnoser i forhold til en tidligere mindre detaljeret klassifikation. Omvendt vil en mindre detaljeringsgrad betyde, at flere patienter havner i mindre specifikke diagnoser eller diagnosegrupper eventuelt af typen restgruppe, f.eks. »andre neuroser« og »anden psykisk lidelse«.

Den nyeste udgave af klassifikationen giver således snarere et renere billede af patienters kontakter til psykiatrien – en øget kvalitet i diagnosticeringen.

Klassifikationen er ikke udvidet i sit dækningsområde. »Psykiatri« er således som område uændret.

For den enkelte patient betyder det, at der bliver stillet mere entydige diagnoser inden for det uændrede diagnostiske område – ikke flere diagnoser.

For befolkningen betyder det heller ikke i sig selv en øget grad af diagnosticering.

Diagnosticering af patienter er en lægelig opgave. Graden af diagnosticering afhænger af typen af patientkontakten mellem person og læge og af den enkelte læges diagnostiske praksis.

Ved udskrivning fra indlæggelse og ved ambulante kontakter på offentlige sygehuse inkl. skadestuebesøg er der krav om indberetning af diagnose (aktionsdiagnose) til Landspatientregistret. Der er særlige krav til, hvilke diagnoser der må registreres som aktionsdiagnose på psykiatriske afdelinger. Diagnosticeringen kan herunder ske f.eks. som en mistanke om mental eller adfærdsmæssig forstyrrelse, som psykiatrisk undersøgelse eller som anden specificeret rådgivning. Der er således med vilje givet mulighed for ikke at skulle sætte en ikkeverificeret psykiatrisk diagnose på kontakten.»

Spm. nr. S 1823

Til sundhedsministeren (26/3 96) af:

Tove Fergo (V):

»Har en dansk læge juridisk pligt til at stille diagnose efter I.C. 10, eller har psykiatere lov til at stille den diagnose, de finder rigtig?«

Svar (9/4 96)

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Jeg har fra Sundhedsstyrelsen indhentet følgende udtalelse, som jeg kan henholde mig til:

»En læge har i henhold til lægeloven pligt til at udvise omhu og samvittighedsfuldhed. Dette medfører, at lægen skal stille den diagnose, han finder er rigtigst i den konkrete situation, og indberette denne til Sundhedsstyrelsen ved anvendelse af I.C.D.-10-klassifikationen, der er tilrettelagt på en sådan måde, at dette altid er muligt, jf. besvarelsen af spørgsmål nr. S 1821.«

Spm. nr. S 1824

Til sundhedsministeren (26/3 96) af:

Tove Fergo (V):

»Er det Retslægerådet, der er normativt for, hvad der er sindssygt, og hvad der ikke er?«

Svar (9/4 96)

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Jeg har fra Sundhedsstyrelsen indhentet følgende udtalelse, som jeg kan henholde mig til:

»Retslægerådet har til opgave at afgive lægevidenskabelige skøn til myndigheder i sager om enkeltpersoners retsforhold.

Normen for, hvad der lægeligt opfattes som en sindslidelse, dannes i de faglige psykiatriske kredse udfra konsensus om, hvad der i dag betragtes som en sindslidelse.«

Spm. nr. S 1825

Til sundhedsministeren (26/3 96) af:

Tove Fergo (V):

»Er Retslægerådets læger ikke underlagt lægeloven?«

Svar (9/4 96)

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Jeg har fra Sundhedsstyrelsen indhentet følgende udtalelse, som jeg kan henholde mig til:

»Lægelovens bestemmelser knytter sig til læge-patient-forholdet. Retslægerådets læger er derfor ikke underlagt lægeloven i deres funktion som medlemmer af Retslægerådet. Retslægerådets opgave er at afgive lægevidenskabelige skøn til andre myndigheder, som kan inddrage Retslægerådets udtalelser i det omfang, den pågældende myndighed finder det relevant.«

Spm. nr. S 1826

Til sundhedsministeren (26/3 96) af:

Tove Fergo (V):

»Er det korrekt, at det er Retslægerådets sekretær, der udarbejder et resumé i forbindelse med Retslægerådets behandling af psykiatrisager, og hvilken uddannelse har denne sekretær?«

Svar (9/4 96)

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Jeg har anmodet Justitsministeriet om bidrag til besvarelse af spørgsmålet. Justitsministeriet har på den baggrund fra Retslægerådet indhentet følgende udtalelse, som jeg kan henholde mig til:

»Ved Retslægerådets sekretariat er ansat 2 lægelige sekretærer, som har bestået lægevidenskabelig embedseksamen. Forinden en aktuel sag vurderes af Retslægerådets medlemmer og eventuelle andre sagkyndige, udarbejder den lægelige sekretær i rådets sager, herunder i psykiatrisager, en oversigt over sagens art og de til rådet fremsendte lægelige akter. Oversigten fungerer som en kort orientering for de voterende, der deltager i rådets behandling af sagen. Den udarbejdede oversigt er ikke ment som og kan ikke danne grundlag for sagens behandling. Således fremsendes samtlige sagsakter til de voterende. Den lægelige sekretær deltager ikke i vurderingen af sagerne og har ingen indflydelse herpå.«

Spm. nr. S 1763

Til skatteministeren (22/3 96) af:

Aage Frandsen (SF):

»Er ministeren opmærksom på, at beskatningen af godtgjorte afholdte rejseudgifter i forbindelse med kurser, som kræver, at man er borte fra hjemmet, i særlig grad rammer de ledige, fordi der ved sådanne kurser normalt ikke kompenseres med en højere godtgørelse, og vil ministeren bidrage til at rette op på denne urimelighed?«

Begrundelse

Tilsyneladende har arbejdsministeren i sit svar på spørgsmål nr. S 1433 og tilsvarende skatteministeren i sit svar på spørgsmål nr. S 1424 ikke været opmærksom på, at der normalt ikke kompenseres for en ledig person fra Bornholm eller Aalborg, der f.eks. er på et 14-dages-kursus i København, og som derfor skal have rejser frem og tilbage.

Arbejdsministeren skriver afslutningsvis i sit svar: »Der er derfor som anført af spørgeren forskellige beskatningsregler for henholdsvis ledige og beskæftigede, der deltager i uddannelse. Det er imidlertid min opfattelse, at man ved at differentiere satserne har kompenseret for denne forskellighed.«

Skatteministeren svarer på tilsvarende måde: »For at udligne denne forskel har Arbejdsministeriet, for så vidt angår AMU-kurserne, hvor der deltager både arbejdsløse og beskæftigede, fastsat en højere befordringsgodtgørelse for ledige, således at godtgørelsen efter beskatning er nogenlunde af samme størrelse.«

Men det er da ikke rigtigt i alle tilfælde, og f.eks. ikke når et kursus afholdes i København, hvor en ledig fra Bornholm eller Aalborg deltager, og hvor der ikke er tale om en daglig rejse frem og tilbage. Derfor dette fornyede spørgsmål i forlængelse af svarene på spørgsmål nr. S 1424 og 1433.

Svar (10/4 96)

Skatteministeren (Carsten Koch):

En ledig, der deltager i et kursus under loven om arbejdsmarkedsuddannelser (AMU-kursus), modtager, som nævnt i arbejdsministerens svar på spørgsmål nr. S 1433, en befordringsgodtgørelse på 1,40 kr. pr. km. En beskæftiget modtager kun 0,64 kr. pr. km, men har til gengæld befordringsfradrag, hvis kursusstedet kan betragtes som en midlertidig arbejdsplads for den pågældende. I begge situationer skal der indeholdes A-skat, men den højere godtgørelsessats udligner det manglende befordringsfradrag for den ledige, således at de økonomisk bliver nogenlunde ligestillede efter skat.

Hvis det derimod drejer sig om befordring til et kursus, hvor der ikke ydes godtgørelse, eller der ydes samme godtgørelse til alle deltagere, kan befordringsfradraget medføre en fordel for ansatte deltagere.

Efter skattelovgivningen kan der kun tages befodringsfradrag for befodrning til en arbejdsplads. Som udgangspunkt kan der derfor ikke tages befodringsfradrag i forbindelse med et kursus. På tilsvarende måde kan der heller ikke tages befodringsfradrag i forbindelse med skolegang på gymnasier, teknisk skole, sygeplejeskole, universiteter eller andre uddannelsesinstitutioner. Hvis der på sådanne områder viser sig behov for yderligere støtte fra det offentlige, er det, som nævnt i svaret på spørgsmål nr. S 1424, min opfattelse, at man bør forsøge at løse problemerne på en anden måde end ved at ændre skattelovene.

Spm. nr. S 1852

Til miljø- og energiministeren (29/3 96) af:
Jette Gottlieb (EL):

»Er det internationale ekspertpanel vedrørende Øresundsforbindelsen blevet hørt om de miljøkonsekvenser, der kan være forbundet med det nu igangsatte udgravningsprojekt, herunder om udgravningsmetoder og terminer, måling og kontrol af sedimentspild samt udsivning og spredning af miljøfarlige og miljøfremmede stoffer, og vil ministeren i bekræftende fald, sende en kopi af de relevante hringsdokumenter indeholdende ekspertpanelets vurderingsgrundlag og bedømmelse?«

Svar (12/4 96)

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):
Det internationale ekspertpanel for Øresundsforbindelsen har i forbindelse med alle de afholdte mder modtaget de aktuelle rapporter om de gennemførte miljøundersøgelser til belysning af anlægsarbejdernes forventede miljøkonsekvenser i Øresund.

Ekspertpanelet har således løbende haft lejlighed til at kommentere de gennemførte undersøgelser og fremkomme med anbefalinger. En liste over materialet fremsendt til ekspertpanelet i forbindelse med de enkelte mder samt ekspertpanelets anbefalinger fremgår af rapporterene fra de afholdte mder.

Ekspertpanelet har senest forud for det 5. møde i september 1995 blandt andet modtaget rapporten »Supplementary Assessment of the

Impacts on the Marine Environment of the Øresund Link« fra marts 1995.

I denne rapport er der en samlet fremstilling af mulige anvendbare gravemetoder samt et gennemregnet spildscenario med en beskrivelse af de heraf afledte miljøkonsekvenser, herunder også frigørelsen af miljøfarlige og miljøfremmede stoffer.

De anvendte metoder til måling og kontrol af sedimentspildet vil først kunne forelægges ekspertpanelet på dets næste mde.

Jeg fremsender til spørgeren personlig 1 eksemplar af hver af ekspertpanelets rapporter samt 1 eksemplar af rapporten »Supplementary Assessment of the Impacts on the Marine Environment of the Øresund Link«.

Spm. nr. S 1844

Til socialministeren (28/3 96) af:
Jonna Grønver (V):

»Kan ministeren oplyse, om der er noget til hinder for, at en kommune, som opfylder kriterierne for at få del i Socialministeriets forsgspulje til privat børnepasning, kan lave en tilsvarende ordning udelukkende for kommunale midler?«

Begrundelse

Ry Kommune har fået afslag på ansøgning om midler fra Socialministeriets forsgspulje med den begrundelse, at ansøgningen er indkommet efter den 1. marts. Kommunen opfylder i øvrigt kriterierne for forsøgsordningen, idet der ikke er mere end 4 måneders ventetid på børnepasning.

Svar (11/4 96)

Socialministeren (Jytte Andersen, fg.):
Bistandsloven afgrænser de muligheder, kommunerne har for at etablere dagtilbud til børn (§ 69 og § 70), og muligheder for at yde tilskud til forældre til delvis dækning af udgifter til privat pasning af deres børn (§ 63 a).

Efter bistandslovens § 138 b kan socialministeren efter ansøgning fra en kommunalbestyrelse eller et amtsråd tillade, at der for en forsøgsperiode oprettes andre socialpædagogiske tilbud for børn og andre institutionsformer for

børn end dem, der følger af bistandslovens bestemmelser. En forsøgsgodkendelse gives i form af en socialministeriel forsøgsbekendtgørelse.

Forsøgsordningen om frit valg af dagpasningsordning er aftalt mellem en række partier i Folketinget i november måned 1995 som led i fordeling af satsreguleringspuljen. Forsøget er aftalt inden for nogle politisk fastlagt rammer, herunder en beløbsmæssig ramme på 30 mio. kr. i hvert af årene 1996 og 1997 fra statens side og et tilsvarende beløb fra de deltagende kommuners side. Forsøgsordningen forudsætter, at de enkelte deltagende kommuner får dispensation fra bistandslovens almindelige bestemmelser om dagtilbud gennem udstedelse af en forsøgsbekendtgørelse.

Der er således ikke umiddelbar mulighed for, at andre kommuner end de kommuner, der er godkendt under forsøgsordningen, igangsætter tilsvarende ordninger udelukkende for kommunale midler. Det vil kræve, at der skabes hjemmel gennem en forsøgsgodkendelse.

Spm. nr. S 1845

Til socialministeren (28/3 96) af:

Jonna Grønver (V):

»Kan ministeren bekræfte, at såfremt det ikke er tilladt en kommune at kopiere Socialministeriets private børnepasningsordning udelukkende for kommunale midler, er der mulighed for dispensation?«

Begrundelse

Ry Kommunes Kulturudvalg, hvorunder børnepasning hører, aftalte allerede i januar 1996 at ansøge om forsøgsmidler. Dette blev konfirmeret på et byrådsmøde den 13. februar 1996, men af en eller anden grund er ansøgningen ikke kommet Socialministeriet i hænde før den 19. marts 1996.

Denne fadæse er til stor skade for de familier, der har haft berettigede forventninger om at kunne gøre brug af ordningen i Ry Kommune, hvorfor det vil være en stor hjælp, om vi har mulighed for at tilbyde ordningen udelukkende for kommunale midler.

Svar (11/4 96)

Socialministeren (Jytte Andersen, fg.):

Jeg kan bekræfte, at en kommunalbestyrelse efter bestemmelserne i bistandslovens § 138 b kan søge dispensation fra bistandslovens almindelige bestemmelser om dagtilbud for børn med henblik på forsøgsordninger med andre socialpædagogiske tilbud for børn og andre institutionsformer for børn end dem, bistandsloven giver mulighed for.

Såfremt jeg modtager en ansøgning om dispensation fra de almindelige bestemmelser i bistandsloven om dagtilbud for børn, vil jeg tage stilling til en forsøgsgodkendelse på grundlag af en vurdering af ansøgningen.

Spm. nr. S 1846

Til socialministeren (28/3 96) af:

Jonna Grønver (V):

»Kan ministeren oplyse, om der er mulighed for, at kommuner, der ikke har fået del i Socialministeriets forsøgspulje til privat børnepasning med den begrundelse, at ansøgningen er kommet for sent ind, senere kan få del i de midler, som de øvrige kommuner eventuelt ikke anvender?«

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spm. nr. S 1845.

Svar (11/4 96)

Socialministeren (Jytte Andersen, fg.):

Jeg kan bekræfte, at såfremt det viser sig, at nogle forsøgskommuner ikke kan anvende den beløbsramme, de har fået disposition over, og derfor må sende en del af beløbet tilbage til Socialministeriet, vil der være mulighed for, at andre kommuner, som har søgt om at være med i forsøget, kan komme i betragtning.

Spm. nr. S 1817

Til erhvervsministeren (26/3 96) af:

Eva Kjer Hansen (V):

»Vil ministeren oplyse, hvilke EU-medlemslande der endnu ikke har tilendebragt gennemførelsesproceduren omkring EU-selskabsretsdirektiverne?«

Foreløbigt svar (3/4 96)

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Erhvervsministeriet er ikke i besiddelse af aktuelle oplysninger til besvarelse af spørgsmålet. Den danske EU-repræsentation er derfor anmodet om at indhente de senest foreliggende oplysninger fra Europa-Kommissionen.

Så snart disse oplysninger foreligger, vil jeg vende tilbage med en endelig besvarelse.

Spm. nr. S 1818

Til erhvervsministeren (26/3 96) af:

Eva Kjer Hansen (V):

»Hvilke initiativer agter ministeren at tage for at sikre, at danske selskaber ikke udsættes for ulige konkurrence fra andre EU-landes selskaber ved hjælp af de fra dansk side gennemførte 78/660/EØF henholdsvis 83/349/EØF selskabsdirektiver vedrørende aflæggelse af årsregnskab m.v.?«

Svar (3/4 96)

Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):

Jeg henviser til min besvarelse af spørgsmål nr. S 1817, hvoraf fremgår, at jeg har truffet foranstaltning til at indhente oplysninger om gennemførelsen af selskabsretsdirektiverne.

Hvis et medlemsland ikke rettidigt og korrekt har gennemført et af de nævnte direktiver, vil jeg rette henvendelse til Europa-Kommissionen for at få forholdet berigtiget.

Spm. nr. S 1810

Til statsministeren (26/3 96) af:

Birthe Rønn Hornbech (V):

»Hvilke skridt agter regeringen at tage over for FN, der i en ny rapport synes at være mere optaget af, at danskere bliver straffet for brug af den grundlovssikrede ytringsfrihed end at beskytte ytringsfriheden?«

Begrundelse

Grundloven har formuleret de grundlæggende frihedsrettigheder uden skelnen mellem hedninger og jøder, uden skelnen mellem negre og kinesere. Grundlovens rettigheder gælder ENHVER. Hermed har grundlovens givere tilkendegivet, at vi i Danmark tager udgangspunkt i det enkelte konkrete tilstedeværende menneske. FN arbejder tilsyneladende for en knægtelse af ytringsfriheden ved at forlange, at flere danske statsborgere gøres til forbrydere ved at fremsætte politiske meninger. Hvis ikke vort demokrati kan tåle ytringsfrihed og dermed fremsættelse af yderliggående meninger, er demokratiet ilde stedt. Og det er vigtigt, at også FN bringes til at forstå, at fravær af straffebestemmelser og forbud jo ikke i mindste måde skal forveksles med en officiel accept af alle mulige meninger og standpunkter. Meninger skal mødes af meninger og ikke af forbud og straffebestemmelser, der blot skaber undergrundsvirksomhed, myter og ubegrundede martyrglorier.

Ved at lægge fremsættelsen af bestemte meninger for had kan det befrygtes, at FN netop bliver skyld i, at udlændingene i Danmark lægges for had, og det er en skændsel, at FN nu anklager danskere, der siger deres mening. En åben debat er det bedste værn mod myter og mod usandheder, hvorimod en undertrykt debat derimod er den sikre vej til utilfredshed og på længere sigt uro, og det er bestemt ikke til gavn for flygtningesagen, tværtimod. Det danske frisind skulle nødig ende i ligegyldighed eller i værste fald i angst for forskellighed. Det er tværtimod helt afgørende, at enhver dansker eller udlænding, der opholder sig i Danmark, tør kæmpe for den sandhed, der er den personlige overbevisning, og som gror i det frisind, der tillader og respekterer, at andre kan have en anden mening om, hvad der er sandhed. Selv yderliggående standpunkter, der fremsættes i

Danmark, er meget sjældent udtryk for race-overlegenhedsfølelse eller racehad. Snarere er det måske underlegenhedsfølelse på grund af svigtende viden om egne rødder og mangel på sikkerhed om egen identitet.

Svar (9/4 96)

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen): Udenrigsministeriet og Justitsministeriet har oplyst følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

Der gås ud fra, at spørgeren henviser til den udtalelse, der for nylig er afgivet af FN's race-diskriminationskomité i anledning af Danmarks seneste rapport til FN i henhold til den internationale konvention af 21. december 1965 om afskaffelse af alle former for racediskrimination.

I komiteens konklusioner udtrykkes bl.a. »bekymring over, at der i de sidste 6 år kun er registreret tre domfældelser mod medlemmer af neonazistiske grupper, selv om der er udsendt nye instruktioner til anklagerne«. Komiteen anbefaler i denne forbindelse, at Danmark styrker forholdsreglerne med henblik på en fuld gennemførelse af konventionens artikel 4.

Som bekendt vedtog Danmark i 1971 bl.a. en ændring af straffelovens § 266 b med henblik på Danmarks ratifikation af racediskriminationskonventionen.

Straffelovens § 266 b er senest blevet ændret ved lov nr. 309 af 17. maj 1995, hvorefter det ved straffens udmåling skal betragtes som en skærpende omstændighed, at forholdet har karakter af propagandavirksomhed.

Der henvises i denne forbindelse til forslaget til lov om ændring af den omhandlede straffelovsbestemmelse, der blev fremlagt i Folketinget den 9. november 1994, samt den af Retsudvalget afgivne betænkning om lovforslaget af 6. april 1995, hvor det af flertallet bl.a. anførtes, at man lagde vægt på, at det nye stk. 2 i overensstemmelse med bemærkningerne til lovforslaget anvendes mere aktivt af anklagemyndigheden, end tilfældet har været med den hidtidige bestemmelse.

De gældende bestemmelser i straffeloven opfylder efter regeringens opfattelse konventionens krav, samtidig med at der ikke hermed sker begrænsninger i ytringsfriheden, der går ud over de begrænsninger, der i ethvert demokratisk samfund nødvendigvis må være knyttet til bl.a. denne frihed.

I Danmarks næste rapport til komiteen, der skal afleveres den 8. januar 1997, vil der være anledning til over for komiteen at redegøre nærmere for de nugældende danske regler og anklagemyndighedens tiltalepraksis.

Spm. nr. S 1830

Til sundhedsministeren (27/3 96) af:

Birthe Rønn Hornbech (V):

»Vil ministeren i fortsættelse af svar på spørgsmål nr. S 1564 oplyse, hvilke forskrifter der uden for reglerne om forskningsprojekter gælder for Det medicinske Fødselsregister og Landspatientregisteret med hensyn til indsamling og videregivelse af oplysningerne, egenacces samt slette- og samtykkeregler, og vil ministeren endvidere oplyse, hvorvidt de myndigheder og andre, der udspørger landets borgere, er pålagt at oplyse borgerne om, at de ikke er forpligtet til at give de omhandlede oplysninger?«

Begrundelse

Det er af afgørende betydning, at den enkelte borgers fundamentale retssikkerhed varetages gennem de regler, der fastsættes.

Svar (10/4 96)

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Oplysninger i Landspatientregisteret kan tilvejebringes fra sygehuskommunernes hospitalsinformationssystemer, fra det fælleskommunale hospitalsinformationssystem samt fra private sygehuse/klinikker. Oplysninger, som kan henføres til bestemte personer, skal slettes senest efter 20 år.

Oplysninger i Det medicinske Fødselsregister kan tilvejebringes fra Landspatientregisteret, CPR-registeret, Sundhedsstyrelsens Dødsårsagsregister og på baggrund af fødselsanmeldelser. Sletningsfristen er 40 år.

For begge registre gælder som hovedregel, at oplysninger, som kan henføres til bestemte personer, ikke kan videregives til private eller offentlige myndigheder, medmindre der er

givet et skriftligt samtykke, eller det følger af lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov, at oplysningen skal videregives. I særlige tilfælde kan der dog videregives oplysninger uden samtykke, f.eks. til statistik eller forskning, eller når videregivelsen sker til varetagelse af private eller offentlige interesser, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrunder hemmeligholdelse, herunder hensynet til den, oplysningerne angår.

Fremsætter en registreret person begæring om at blive gjort bekendt med de oplysninger, der er registreret om vedkommende, skal der snarest muligt gives den registrerede meddelelse herom. Bestemmelsen gælder ikke, hvis den registreredes interesser i at få kendskab til oplysningerne findes at burde vige for afgørende hensyn til offentlige eller private interesser, herunder hensynet til den pågældende selv.

I øvrigt er forholdet mellem borgeren og sundhedspersonen grundlæggende kendetegnet ved borgerens selvbestemmelsesret. Heraf følger, at borgeren ikke er forpligtet til at afgive oplysninger til sundhedspersonen, medmindre dette måtte være hjemlet i særlige lovbestemmelser.

Sundhedspersonen bør efter de almindelige principper om information og samtykke give borgeren de oplysninger, som er en forudsætning for borgerens mulighed for at kunne udøve sin ret til selvbestemmelse, herunder eventuelt oplysninger om, at borgeren ikke er forpligtet til at afgive oplysninger.

Spm. nr. S 1785

Til arbejdsministeren (22/3 96) af:

Bertel Haarder (V):

»Vil ministeren oplyse, hvilke lande der nedstemte Danmark i spørgsmålet om 12-årige børns ret til at gå med aviser?«

Begrundelse

I anledning af Børnerådets kritik af EU-forbudet mod 12-åriges avisudbringning har ministeren hævdet, at ministeren skam forsøgte at få sænket aldersgrænsen.

Når det ikke lykkedes, må det jo skyldes, at en lang række af ministerens ministerkolleger

stemte for 13-års-grænsen, mens ministeren selv stemte imod.

Spørgeren agter i Europa-Parlamentet at finde frem til de skyldige partier, således at ansvaret kan blive placeret. I den danske debat er det altid »EU's skyld«, men sandheden er jo, at det er en række partiers skyld, herunder især de socialdemokratiske, når det gælder bureaukratisering af arbejdsmarkedet.

Når der er noget i EU, der skaber irritation, må de skyldige, der dannede flertallet, drages frem i lyset og stilles til ansvar. I dette tilfælde kan det også kaste lys over, om den danske minister gik imod direktivet, eller om ministeren accepterede det som led i et kompromis og derved indgik i flertallet. I så fald er ministeren jo medskyldig.

Svar (10/4 96)

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Under behandlingen af direktivet om beskyttelse af unge på arbejdspladsen blev det drøftet, hvordan reguleringen for de 10-14-årige skulle være.

Det daværende Markedsudvalg accepterede den 8. oktober 1993 via sit mandat til mig den generelle aldersgrænse på 15 år. Men samtidig skulle jeg arbejde for en lavere aldersgrænse på 13 år, for så vidt angik adgangen til at udføre lettere arbejde. Dette blev også resultatet i det endelige direktiv.

Markedsudvalget blev den 18. november 1993 orienteret om, at det var lykkedes at opnå enighed i Rådet om en aldersgrænse på 13 år, og at det ikke efter direktivets vedtagelse ville være muligt for de 10-12-årige børn at have erhvervsmæssigt arbejde.

Når man netop valgte at lade grænsen gå ved de 13 år, skal det ses i sammenhæng med aldersgrænserne i ILO-konventionen om børnearbejde fra 1973.

Ved vedtagelsen af direktivet om beskyttelse af unge på arbejdspladsen den 22. juni 1994 var der ingen medlemslande som stemte imod.

Da jeg som dansk minister havde fået presset aldersgrænsen i det oprindelige direktivforslag, altså det forslag, som den tidligere konservative arbejdsminister Knud Erik Kirkegaard havde arbejdet ud fra, ned til 13 år, stemte jeg for direktivet.

Spm. nr. S 1832

Til indenrigsministeren (28/3 96) af:

Bertel Haarder (V):

»Vil EU's regler om fri bevægelighed for modtagere af EU-tjenesteydelser være til hinder for, at Danmark kan afvise en gruppe lærere og et stort antal skolebørn fra Tyskland, der alene er indrejst for at unddrage sig tysk skolepligt og udnytte den danske frihed til hjemmeundervisning?«

Begrundelse

Den sønderjyske landsby Bjerndrup er blevet koloniseret af scientologysekten, der har sendt en lille gruppe lærere og et stort antal skolebørn fra Tyskland til Danmark, hvor de først søgte at udnytte friskoleloven og nu søger i ly i den danske hjemmeundervisningsret, efter at skolerne mistede tilskuddet.

Det undrer spørgeren, at indenrigsministeren vedholdende henviser til EU som begrundelse for ikke at gøre noget ved problemet. EU's regler har aldrig været møntet på systematisk indvandring af større grupper, der alene lever af at undervise egne og andres medbragte børn.

Et andet spørgsmål er, om børnene og deres lærere kan sendes ud af landet, hvis de ikke opfylder kravene til dansk hjemmeundervisning (herunder dansk kundskaber), eller om kommunen i så fald er forpligtet til med magt eller med tvangsbøder at tvinge de mange tyske børn til at gå i kommunens skole.

Svar (10/4 96)

Indenrigsministeren (Birte Weiss):

Ja, efter omstændighederne.

Der er i EU-retten fastsat regler om den fri bevægelighed for personer, der i en række tilfælde giver EU/EØS-borgere og deres familier ret til at indrejse og opholde sig i de andre medlemslande.

Retten til at indrejse og opholde sig i de andre medlemslande tilkommer bl.a. EU/EØS-statsborgere, der udfører lønnet beskæftigelse, udøver selvstændig erhvervsvirksomhed eller giver eller modtager tjenesteydelser.

Såfremt de personer, der refereres til i spørgsmålet, er omfattet af EU's regler om fri bevægelighed for personer, vil dette være til hinder for

at afvise dem, uanset om bevæggrunden til at tage til Danmark måtte være at unddrage sig tysk skolepligt og at udnytte den danske frihed til hjemmeundervisning.

Hvorvidt de i spørgsmålet omtalte personer er omfattet af EU's regler om fri bevægelighed, vil afhænge af de konkrete omstændigheder i hver enkelt sag. Afgørelse herom træffes af statsamtterne med klageadgang til Udlændingestyrelsen. Udlændingestyrelsens afgørelse kan ikke påklages til Indenrigsministeriet.

Det af spørgeren i begrundelsen for spørgsmålet rejste spørgsmål om kommunernes eventuelle forpligtelse til at gennemtvinge undervisningspligten over for udenlandske børn, der opholder sig her i landet, henhører under Undervisningsministeriet.

Spm. nr. S 1754

Til trafikministeren (21/3 96) af:

Erik Jacobsen (V):

»Kan ministeren oplyse, om DSB har aktuelle planer om at nedlægge en række mindre jernbanestationer i Sønderjylland eller nedprioritere serviceniveauet i f.eks. Rødekro og Vojens?«

Begrundelse

Der har i den senere tid verseret ubekræftede rygter såvel i pressen som inden for erhvervslivet om nedlæggelse af jernbanestationerne eller nedprioritering af serviceniveauet ved at overlade billetteringen til selvbetjening i Rødekro og Vojens.

Svar (3/4 96)

Trafikministeren (Jan Trøjborg):

DSB oplyser, at man er i færd med at gennemføre en ny salgsstrategi, der har til formål at give DSB og kunderne et bedre distributionsapparat.

Den nye salgsstrategi giver kunderne en større valgfrihed gennem adgang til en række selvbetjente salgsmåder, en bedre tilgængelighed gennem mange nye salgskanaler, der i praksis vil gøre DSB døgnåbent, en større nærhed og en bedre betjening ved specialisering, uddannelse m.v. af DSB's personale.

Disse forbedringer for passagererne søges realiseret gennem øget samarbejde med DSB kiosker og restauranter, udvidet telefonsalg med telefonsalgscentre, telefonselvbetjeningssystemer med tilknyttet betalingsordning, udsendesservice og afhentningsservice, der udvider antallet af steder, hvor der kan afhentes forudbestilte billetter, og endelig forsyning af alle stationer med automater. På en række stationer bliver dette eneste salgsform, hvis det ikke lykkes at finde agenter, der vil påtage sig opgaven.

I Sønderjylland er DSB i gang med drøftelser om mulighederne for at forbedre tilgængeligheden i Rødekro, Vojens og Tinglev. Mulighederne drøftes blandt andet med de berørte kommuner. Turistforeninger og erhvervsråd er også inde i drøftelserne. Der er ikke på nuværende tidspunkt truffet nogen aftaler eller beslutninger om, hvornår ændringerne i givet fald kan gennemføres.

sådanne sager må derfor afgøres på grundlag af de almindelige forvaltningsretlige regler herom.

Det er et almindeligt forvaltningsretligt princip, at en myndighed kun indhenter oplysninger fra andre myndigheder i det omfang, de pågældende oplysninger har betydning for myndighedens virksomhed eller for en afgørelse, som myndigheden skal træffe, jf. herved forvaltningslovens § 32.

Efter Justitsministeriets opfattelse vil den almindelige personalebedømmelse af en polititjenestemand i almindelighed være uden betydning for behandlingen og bedømmelsen af en klage over den pågældende polititjenestemand.

Sådanne personalebedømmelser bør derfor efter Justitsministeriets opfattelse ikke indhentes til brug for behandlingen af politiklagesager.

Det tilføjes i øvrigt, at eventuelle oplysninger i personalebedømmelsen om den pågældende polititjenestemands rent private forhold i almindelighed ikke vil kunne udleveres til statsadvokaten uden samtykke fra den pågældende, jf. forvaltningslovens § 28, stk. 1 og 2.

Spm. nr. S 1809

Til justitsministeren (26/3 96) af:

Svend Aage Jensby (V):

»Er ministeren enig i, at de bedømmelser, der årligt gennemføres af politipersonalet, må betragtes som interne papirer, som ikke vil kunne gøres til genstand for aktindsigt i forbindelse med statsadvokaternes og politiklagenævnens behandling af klager over politipersonalet?«

Begrundelse

Da den i spørgsmålet nævnte problemstilling er blevet rejst, er ministerens opfattelse heraf ønskværdig.

Svar (3/4 96)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Retsplejelovens kapitel 93 b om behandlingen af klager over politipersonalet indeholder ikke særlige bestemmelser om statsadvokatens adgang til fra politiet at indhente oplysninger om den indklagede polititjenestemand i forbindelse med behandlingen af en klage over den pågældende. Spørgsmålet om udveksling af oplysninger mellem politiet og statsadvokaten i

Spm. nr. S 1858

Til sundhedsministeren (29/3 96) af:

Jørn Jespersen (SF):

»Vil ministeren i forlængelse af sit svar til Sundhedsudvalget på spørgsmål nr. 155 (Alm. del – bilag 361) oplyse, hvor mange tilsætningsstoffer der er blevet blevet sagt nej til at anvende i Danmark og i EU med henvisning til, at der ikke eksisterer noget teknologisk behov?«

Svar (11/4 96)

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Jeg forstår spørgsmålet således, at der er tale om, hvor mange nye tilsætningsstoffer der er blevet sagt nej til at anvende i Danmark og i EU med henvisning til, at der ikke eksisterer noget teknologisk behov for stoffet. I den forbindelse kan jeg oplyse, at der kommer ganske få ansøgninger om godkendelse af nye tilsætningsstoffer, og i Danmark har vi ikke sagt nej til et nyt stof på grund af manglende teknologiske behov.

I de tilfælde, hvor nye tilsætningsstoffer afvises, sker det oftest med henvisning til manglen-

de eller utilstrækkelig dokumentation af de sundhedsmæssige aspekter ved anvendelsen af de pågældende stoffer. Det gælder f.eks. anvendelsen af chlorforbindelser til skylning af grønsager. I denne sammenhæng defineres chlorforbindelserne som tilsætningsstoffer.

Jeg kan supplerende nævne, at ansøgninger om nye anvendelser af allerede accepterede stoffer ofte bortfalder, når Levnedsmiddelstyrelsen udbeder sig nærmere information til afklaring af, om der er teknologisk behov for anvendelsen af et stof.

Spørgsmålet har været forelagt Levnedsmiddelstyrelsen, der har oplyst følgende:

»Nogle ansøgninger om at anvende et allerede kendt og accepteret tilsætningsstof til andre kategorier af levnedsmidler er blevet afslået med den begrundelse, at det teknologiske behov ikke var godtgjort. Det gælder eksempelvis en ansøgning om tilladelse til at anvende et gult farvestof til en konfektvare. Begrundelsen var, at firmaet ønskede at kunne producere et produkt til flere lande, bl.a. Danmark og Tyskland. Det gule farvestof, man ønskede at anvende, var tilladt i Tyskland til konfektvarer, men ikke i Danmark. Firmaet ønskede ikke tilladelsen på grund af et specielt teknologisk behov, men blot fordi det ville være lettere at producere samme vare til flere lande. Denne begrundelse er ikke blevet accepteret som et teknologisk behov. Som et andet eksempel kan nævnes en ansøgning om anvendelse af smagsforstærkeren mononatriumglutaminat (det tredje krydderi) til flødeost. Stoffet indgik i den krydderiblanding, der var anvendt i produktet. Det blev imidlertid oplyst, at der intet teknologisk behov var for stoffet i selve flødeosten, og under henvisning hertil blev ansøgningen afslået.

Hvad angår afslag givet i EU, er Levnedsmiddelstyrelsen ikke bekendt med, om Kommissionen har sagt nej til nogle stoffer af den nævnte grund.«

Jeg kan henholde mig hertil.

Spm. nr. S 1859

Til sundhedsministeren (29/3 96) af:

Jørn Jespersen (SF):

»Vil ministeren begrunde § 30 i bekendtgørelse om tilsætningsstoffer til levnedsmidler (nr. 1055

af 18. dec. 1995), herunder hvilken sundhedsrisiko børn løber ved indtagelse af »voksenlakrids« og »voksenbolcher«, og mener ministeren, at disse betegnelser vil øge eller mindske forbruget af produkterne hos børn?«

Svar (11/4 96)

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Spørgsmålet har været forelagt Levnedsmiddelstyrelsen, der har oplyst følgende:

»EU's Videnskabelige Komité for Levnedsmidler vurderede de sundhedsmæssige aspekter ved tilsætningsstoffet ammoniumchlorid i 1992. På baggrund af et omfattende materiale, herunder data for dyreforsøg og undersøgelser i mennesker, konkluderede komiteen, at en daglig indtagelse på 100-150 mg af stoffet pr. kg. legemsvægt kunne udgøre en mulig sundhedsrisiko, hvorfor indtagelse af lakridsprodukter med ammoniumchlorid i en mængde på 8 pct. eller derover under visse omstændigheder kunne være sundhedsskadeligt.

Ved længere tids indtagelse af de ovennævnte mængder af stoffet kan der frigives kalk fra knoglerne, samtidig med at absorption af kalk fra føden hæmmes. Dette er en uønsket virkning især hos børn, da den i værste fald kan hæmme knoglevæksten.

Komiteen anbefalede derfor, at der burde træffes passende foranstaltninger med henblik på at hindre forbrugerne i at indtage overdrevne mængder ammoniumchlorid.«

Jeg kan henholde mig hertil og i øvrigt tilføje, at den tilladte mængde ammoniumchlorid i konfektvareprodukter i den nye danske positivliste derfor er blevet nedsat til 8 pct., samtidig med at der er blevet fastsat et særligt mærkningskrav for de produkter, som indeholder fra 5 pct. til 8 pct. af stoffet.

Denne beslutning er truffet for at gøre opmærksom på, at børn ikke bør spise de stærkeste af disse produkter, og hensigten er at mindske børns forbrug af disse produkter.

Jeg kan desuden oplyse, at der i Tyskland er tilsvarende begrænsning på 8 pct. for anvendelsen af ammoniumchlorid sammen med særlige mærkningskrav for de stærkeste produkter.

Spm. nr. S 1860

Til sundhedsministeren (29/3 96) af:

Jørn Jespersen (SF):

»Kan ministeren bekræfte, at tilsætningsstoffer ikke skal deklareres, når de indgår som ingredienser i det endelige produkt, og at dette f.eks. gælder for såkaldt burger meat anvendt i salater, samt at det forhold, at et tilsætningsstof ikke har »en teknologisk funktion i det færdige levnedsmiddel«, betyder, at forbrugeren ikke indtager det pågældende tilsætningsstof?«

Svar (12/4 96)

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Spørgsmålet har været forelagt Levnedsmiddelstyrelsen, der har oplyst følgende:

»Tilsætningsstoffer, der indgår i en ingrediens i et sammensat levnedsmiddel som i eksemplet burger meat i en salat, skal som andre tilsætningsstoffer deklareres i ingredienslisten, nemlig ved angivelse af stoffets kategori og specifikke betegnelse eller EØF-nummer.

Dette gælder dog kun, hvis stoffet har en teknologisk funktion i færdigvaren. I en skinkesalat skal et eventuelt indhold af nitrit i skinken således deklareres. Et antiklumpningsmiddel i en krydderiblanding, der bruges i et kødprodukt, hvor det almindeligvis ikke har en funktion, skal derimod ikke deklareres på dette.

Bestemmelsen har f.eks. den konsekvens, at farvestoffer altid skal deklareres, fordi de altid har en funktion, mens stoffer som antiklumpningsmidler ikke altid skal deklareres. De har eksempelvis en funktion i pulverprodukter, men almindeligvis ikke i flydende produkter. I begge tilfælde vil stoffet dog være i levnedsmidlet, og forbrugeren vil indtage det sammen med levnedsmidlet.«

Jeg kan henholde mig hertil og for en god ordens skyld tilføje, at eksemplet burger meat ikke er relevant for det danske marked. Der er tale om en tilladelse, der er knyttet til en bestemt varebetegnelse. Begrundelsen for at anvende de nationale varebetegnelser på originalsproget i EF-direktiverne er at begrænse tilsætningsstofanvendelsen til kun at gælde for netop disse nationale specialiteter og ikke for lignende produkter fra oprindelseslandet eller andre lande. Specialitetsnavnene må ikke oversættes, hvilket har til formål at begrænse salget til oprindelses-

landet samt til de lande, hvor varebetegnelsen er i overensstemmelse med kravene i mærkningsbestemmelserne. Burger meat er én af de tilladelser, der kun anvendes i de lande, hvor betegnelsen er umiddelbart forståelig for forbrugeren. I Danmark opfattes betegnelsen burger meat ikke som umiddelbart forståelig for danske forbrugere, og tilladelsen kan derfor ikke anvendes til produkter til det danske marked.

Spm. nr. S 1854

Til finansministeren (29/3 96) af:

Henriette Kjær (KF):

»Vil ministeren forklare, hvorfor Statens og Kommunernes Indkøb A/S (SKI) ønsker, at de leverandører, man har indgået en aftale med, kun må benytte sig af et begrænset antal forhandlere?«

Begrundelse

Ministeren oplyser i svar på spørgsmål nr. S 1761 om Statens og Kommunernes Indkøb A/S (SKI)'s rammeaftale med IBM, at »antallet af forhandlere blev endvidere fastsat under hensyn til, at der skulle sikres de offentlige kunders mulighed for at vælge en leverandør – eller en af dennes forhandlere – inden for en forholdsvis kort geografisk radius, uden at dette ville forringe mulighederne for, at der blev opnået gode kontraktmæssige betingelser, herunder de bedst opnåelige priser«, men med rammeaftalen er antallet af forhandlere jo netop blevet indskrænket, og de offentlige myndigheds mulighed for at få en lokal forhandler tæt på er blevet forringet med rammeaftalen.

Svar (11/4 96)

Finansministeren (Mogens Lykketoft):

I forlængelse af min besvarelse af spørgsmål nr. S 1761 har jeg forelagt nærværende spørgsmål for Statens og Kommunernes Indkøbs Service A/S (SKI), der har oplyst følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»I forbindelse med etablering af rammekontrakter anser Indkøbs Service det for en af sine væsentligste opgaver at kunne tilbyde offentlige

myndigheder m.v. et bredt sortiment inden for hvert enkelt vareområde og at tilbyde brugerne valg mellem flere leverandører. Derudover lægger Indkøbs Service vægt på, at varerne leveres til de bedst opnåelige priser.

De prismæssige vilkår har oftest en afgørende sammenhæng med den omsætning, som den enkelte leverandør kan forvente i aftaleperioden. Jo større omsætning – des bedre priser. Og den forventede omsætning har for den enkelte sammenhæng med, hvor mange leverandører der på et givent vareområde skal dele den samlede omsætning mellem sig. Derfor skal der af Indkøbs Service skabes balance mellem på den ene side ønsket om et stort antal leverandører, som betyder det bredeste sortiment og den korteste afstand til nærmeste leverandør, og på den anden side en begrænsning i antallet af leverandører for at tilgodese ønsket om de bedst opnåelige priser.

På samme måde kan det være nødvendigt at begrænse leverandørens anvendelse af forhandlere, således at eventuelt reducerede avancer hos forhandlerne opvejes af flere ordrer og en større omsætning.

Ovenstående vurderinger foretages af Indkøbs Service forud for igangsættelsen af en udbudsforretning, og de beslutninger, der træffes, indarbejdes i udbudsmaterialet.

Det er endnu for tidligt at vurdere, hvorvidt de begrænsninger i antallet af leverandører og forhandlere, der har været anvendt i det seneste IT-udbud, har ført til det optimale resultat, men sådanne vurderinger vil blive foretaget i løbet af kontraktperioden.«

Spm. nr. S 1855

Til sundhedsministeren (29/3 96) af:

Henriette Kjær (KF):

»Hvorfor har Sundhedsstyrelsen kun bedt én producent om at fremstille folinsyrepiller til gravide, er det normalt, at Sundhedsstyrelsen henvender sig direkte til et medicinalfirma og beder dette om at udvikle et produkt, og vil ministeren – hvis Sundhedsstyrelsen tidligere har benyttet denne praksis – oplyse om de enkelte tilfælde, hvor det i givet fald er sket?«

Begrundelse

Spørgsmålet er stillet på baggrund af en artikel i Berlingske Tidende fredag den 29. marts 1996, erhvervssektionen side 2.

Svar (12/4 96)

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Jeg har i anledning af spørgsmålet modtaget følgende udtalelse fra Sundhedsstyrelsen:

»Det er lægemiddelovgivningens udgangspunkt, at Sundhedsstyrelsen godkender eller afslår de ansøgninger, som medicinalfirmaerne fremsender med henblik på registrering af lægemidler. Lægemiddeloven bygger således ikke på et princip om, at Sundhedsstyrelsen aktivt skal påse, at ethvert relevant terapeutisk behov er dækket.

Det er således ikke normal praksis, at Sundhedsstyrelsen henvender sig direkte til et medicinalfirma.

Det kan oplyses, at Sundhedsstyrelsen inden for de sidste 20 år aldrig har rettet henvendelse direkte til ét firma, men man har i 1984 skrevet til brancheorganisationerne og opfordret til at meddele Sundhedsstyrelsen, om der måtte være virksomheder, der ville være interesseret i at søge kaliumjodidtabletter 200 mg godkendt som lægemiddel.

Baggrunden for Sundhedsstyrelsens initiativ dengang var en indstilling fra en arbejdsgruppe nedsat af Miljøstyrelsen om brug af kaliumjodidtabletter i forbindelse med beredskabet mod et eventuelt uheld på det svenske kernekraftværk Barsebäck.

For så vidt angår den aktuelle sag vedrørende folinsyre, har Sundhedsstyrelsen igennem det seneste års tid overvejet at udsende en vejledning, der skulle anbefale kvinder, som planlægger graviditet, at tage 1 folinsyretablet på 0,4 mg daglig fra 1 måned før de planlægger at blive gravide, og til og med 3 måneder efter de er blevet gravide.

Da der ikke fandtes tabletter på markedet, som indeholdt denne dosis, kontaktede Sundhedsstyrelsen i forbindelse med disse overvejelser Nycomed DAK, som i forvejen producerede folinsyrepræparater, for at sikre forsyningen af tabletter i den anbefalede dosis.

Sundhedsstyrelsen skal imidlertid erkende, at den korrekte procedure ville have været – som i

1984 – at rette henvendelse til brancheorganisationerne.

Formålet med en generel anbefaling af forebyggende folinsyretilskud til kvinder, der planlægger at blive gravide eller oplever uplanlagt graviditet, skulle være at forebygge neuralrørsdefekter. Imidlertid er der tale om en ekstrem sjældent forekommende defekt, som alligevel ikke vil kunne forebygges med sikkerhed gennem folinsyretilskud. En anbefaling som den planlagte ville kunne medføre, at et meget stort antal raske kvinder kunne føle sig sygeliggjort i forbindelse med en sådan medicinering.

Hertil kommer, at Sundhedsstyrelsen ved telefonisk kontakt den 2. april 1996 til Levnedsmiddelstyrelsen fik bekræftet, at Levnedsmiddelstyrelsen fortsat har den opfattelse, der er udtrykt i Ugeskrift for Læger 1983 (side 2287), at den danske kost er fuldt sufficient med hensyn til folinsyreindhold. Sundhedsstyrelsen finder derfor ikke, at der er fagligt belæg for at anbefale et generelt folinsyretilskud til den nævnte store gruppe kvinder.

På ovennævnte baggrund har Sundhedsstyrelsen besluttet ikke at udsende den pågældende vejledning.«

Jeg har noteret mig, at Sundhedsstyrelsen erkender, at den korrekte procedure med henblik på tilvejebringelse af et folinsyrepræparat i den relevante dosis ville have været at rette henvendelse til brancheorganisationerne, således som styrelsen gjorde i en tilsvarende situation i 1984. Jeg har på denne baggrund taget styrelsens udtalelse til efterretning.

Ad spm. nr. S 1344

Fra justitsministeren er modtaget supplerende svar på et af medlem af Folketinget Pia Kjærsgaard (DF) stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med det foreløbige svar er optaget i Folketingstidende 1995-96, forhandlingerne side 3890, var sålydende:

Til justitsministeren (8/2 96) af:

Pia Kjærsgaard (DF):

»Hvor mange fanger er i 1993, 1994 og 1995 undvejet under udgang med ledsager?«

Supplerende svar (12/4 96)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

I tilslutning til min besvarelse af 15. februar 1996 har Direktoratet for Kriminalforsorgen oplyst, at der ud fra anstaltternes og pensionernes oplysninger i 1993, 1994 og 1995 ses at have været henholdsvis 2, 5 og 11 indsatte, der undveg under gruppevise udgange med ledsager.

Spm. nr. S 1694

Til justitsministeren (15/3 96) af:

Pia Kjærsgaard (DF):

»Hvornår forventer regeringen at nå til enighed om de nødvendige lovinitiativer mod rockerkriminaliteten?«

Svar (3/4 96)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Som jeg tilkendegav under førstebehandlingen den 28. marts 1996 af beslutningsforslag nr. B 103 om bekæmpelse af organiseret kriminalitet og rockerkriminalitet, vil jeg til efteråret og inden udløbet af 1996 efter en høringsrunde – bl.a. på baggrund af handlingsplanen om organiseret kriminalitet – fremsætte de lovforslag, som regeringspartierne finder rigtige og nødvendige, indeholdende initiativer både vedrørende vidnebeskyttelse og bedre efterforskningsmuligheder for politiet.

Spm. nr. S 1813

Til justitsministeren (26/3 96) af:

Pia Kjærsgaard (DF):

»Vil ministeren tage initiativ til at skærpe reglerne for udgangstilladelse til fanger, således at det sikres, at fangerne ikke kan flygte under bevilget udgang?«

Begrundelse

En ny fange er flygtet og denne gang fra Anstalten ved Herstedvester. Flugten er sket under

udgang fra fængslet med ledsager. Reglerne for udgang har derved endnu en gang vist sig at være for slappe, og det er tiltrængt med en stramning af disse regler, så samfundet ikke belastes af disse evindelige ture i det fri, som indsatte snart foretager efter forgodtbefindende.

Svar (12/4 96)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Retningslinjerne for ledsaget udgang blev senest ændret i 1988, hvor reglerne blev præciseret og strammet for at sikre, at ledsagede udgange forløber så forsvarligt som muligt, og at udgangsledsagere får den nødvendige instruktion og viden. Der er tale om nogle meget præcise og detaljerede retningslinjer, som efter min opfattelse er fuldt ud tilstrækkelige med henblik på så vidt muligt at undgå misbrug. Retningslinjerne blev senest indskærpet over for anstalterne i februar 1994.

Om retningslinjerne kan det nærmere oplyses, at udgangsledsageren så vidt muligt udpeges blandt medarbejdere, der har et godt kendskab til den indsatte, og som skønnes særligt egnede til at varetage hvervet som udgangsledsager. Udgangsledsageren gøres forud for udgangen bekendt med udgangsformålet, udgangsvilkår, rejseplan og de personer og steder, der skal besøges. Endvidere gøres han bekendt med særlige forhold vedrørende den indsatte, herunder om der er anledning til at iagttage særlige sikkerhedshensyn eller særlig påpasselighed.

Under udgangen skal ledsageren holde opsyn med den indsatte og hele tiden vide, hvor den indsatte befinder sig, og hvad han foretager sig, således at udgangsledsageren omgående kan gribe ind, hvis den indsatte forsøger at unddrage sig tilsynet. Udgangsledsageren skal endvidere påse, at de vilkår, der er fastsat i udgangstilladelsen, overholdes. Hvis den indsatte udviser mistænkelig optræden, som lader formode, at den indsatte forsøger at undvige eller overtræde de forskrifter, som institutionen og udgangsledsageren har givet den indsatte, skal udgangsledsageren afbryde udgangen og sørge for, at den indsatte kommer tilbage til institutionen. Endelig skal udgangsledsageren omgående underrette det stedlige politi og institutionen, hvis den indsatte undviger under udgangen og ikke øjeblikkeligt kan pågribes.

For så vidt angår den konkrete sag fra Anstalten ved Herstedvester, undersøger Direktoratet for Kriminalforsorgen i øjeblikket, om retningslinjerne for ledsaget udgang er blevet korrekt fulgt.

Spm. nr. S 1804

Til landbrugs- og fiskeriministeren (26/3 96) af:
Niels J. Langkilde (KF):

»Vil ministeren oplyse, hvad der gennem genressourceudvalget er bevaret af gamle danske hønseracer, samt hvad man på anden måde kender til de gamle danske hønseracer?«

Svar (10/4 96)

Landbrugs- og fiskeriministeren (Henrik Dam Kristensen):

Udvalget til bevarelse af genressourcer hos danske husdyr har siden nedsættelsen i 1985 koncentreret indsatsen og de begrænsede ressourcer, udvalget råder over, om de store husdyracer (kvæg, svin, får, heste og geder), som er særlig omkostningskrævende i forbindelse med bevaring af genressourcer. Udvalget har således ikke ydet tilskud til avl med danske fjerkræ-racer.

Udvalget har tilknyttet en specielt fagkyndig vedrørende fjerkræ og har herigennem kendskab til såvel de racer som den personkreds, der er involveret i arbejdet med de gamle danske fjerkræ-racer.

I foreningsregi udføres der et stort arbejde med henblik på at bevare de danske hønseracer i deres oprindelige form. Danmarks Fjerkræ-avlerforening for Raceavl med et medlemstal på ca. 5.000, som har specialklubber for de enkelte racer, har gennem sit opdræt været medvirkende til, at en række gamle danske hønseracer stadig findes herhjemme. Der er tale om rene racer og ikke blandede linjer som ved erhvervshøns.

Dansk Landhøne, som er den eneste race Genressourceudvalget prioriterer som bevaringsværdig, antages at være sikret i bevaringsmæssig henseende.

Udvalget har herudover meddelt følgende vedrørende gamle danske hønseracer:

»1. Vedrørende Dansk Landhøne

Statens Husdyrbrugsforsøg gennemførte i 1974-75 en test for æglæggende høner, hvori indgik Dansk Landhøne, på Kontrolstationen for Høns på Favrholm, der på det tidspunkt var indrettet med gulfvsystemer.

Testen viste, at Dansk Landhøne havde en læggeintensitet på ca. 60 pct. af de bedste høneafstamminger, og at racen brugte ca. 1 kg foder mere pr. kg æg, hvorfor det var vanskeligt at forestille sig, at disse høner kunne gå ind i en egentlig ægproduktion.

2. Vedrørende den såkaldte Skalborghøne

Frem til slutningen af halvfjerdserne var det forbudt at holde æglæggende høns i bure i Danmark. Systemerne var i stedet baseret på fritgående høns, og der var i Danmark fremavlet en hønselinje – den såkaldte Skalborghøne – der var specielt velegnet til dette system, og som havde en god produktion. Den trivedes desuden i de ret store flokke næsten uden fjerpilning og kannibalisme og lagde sine æg i redekasserne.

Skalborghønen var imidlertid ikke egnet til bursystemer og desuden ikke konkurrencedygtig over for de amerikanske linjekombinationer, der var specielt fremavlede til bursystemer. Da forbudet mod bursystemer blev ophævet i Danmark, blev Skalborghønen således hurtigt udkonkurreret af de nyimporterede amerikanske linjekombinationer, og Skalborghønen forsvandt omkring 1982.«

udendørsarealer, grønt og grovfoder, større smittetryk m.v.

Alvorlige problemer i ikkeburmæssige produktionssystemer er produktionshønens tendens til fjerpilning, som i alvorlige tilfælde kan udvikle sig til kannibalisme, samt atypisk redeadfærd, hvor hønerne lægger æg på gulv og i hønsegården.

Der er blandt forskerne forskellige opfattelser af, hvorledes problemet bedst kan løses. Adfærdsforskere finder, at problemet har sin rod i miljøet og altså kan løses ved korrekte opdrætsvilkår, mens arvelighedsforskere mener, at problemet har sin rod i arven og bl.a. skyldes, at de linjekombinationer, som anvendes i burproduktionen, ikke er genetisk egnede til produktionssystemer, hvor hønsene går frit.

I den offentlige forskning frembringes viden om adfærd og grundlæggende genetiske styringsmekanismer, som kan anvendes af de virksomheder, som står for det videre avlsarbejde.

Landbrugs- og Fiskeriministeriet har finansieret en række forskellige forskningsprojekter af grundlagsskabende og strategisk karakter inden for genetik og avl samt adfærd i relation til høns med anlæet ca. 11 mio. kr. for perioden 1993-96.

Ved Statens Husdyrbrugsforsøg er et forskningsprojekt under udførelse, som går ud på at fastlægge genetiske parametre for fjerpilning samt nogle linjekombinationers tendens til fjerpilning.

Statens Husdyrbrugsforsøg er endvidere medansøger ved et projekt om støtte ved EU til et forskningsprojekt vedrørende selektion mod fjerpilning. Det er endnu ikke afklaret, om projektet vil blive støttet.

Forskningsrådene finansierer en del aktiviteter inden for adfærd og velfærd, ligesom der i Undervisningsministeriets regi opbygges basisapparat og uddannes kandidater med ekspertise inden for genetik og avl.

På KVL foregår et betydeligt forskningsarbejde for at afklare de basale adfærdsmønstre for produktionshøns.

Disse basale forskningsaktiviteter indebærer ikke et egentligt avlsarbejde, men forskningen er en forudsætning for at igangsætte et avlsarbejde med henblik på at udvikle produktionshøner, som er bedre egnede til de fritgående produktionssystemer.

Fremavl af produktionsdyr, herunder høns med specielle egenskaber, er en meget anvendelsesorienteret opgave, som normalt foretages i de private virksomheder, som lever af at producere avlsdyr til produktionsformål.

Spm. nr. S 1805

Til landbrugs- og fiskeriministeren (26/3 96) af: **Niels J. Langkilde (KF):**

»Vil ministeren oplyse, om der er igangsat et forskningsbaseret avlsarbejde for at fremavle en produktionshøne, som er egnet til ikkeburmæssig avl, og hvor meget EU og den danske stat (direkte eller indirekte) betaler for dette projekt?«

Svar (10/4 96)

Landbrugs- og fiskeriministeren (Henrik Dam Kristensen):

De moderne hønseracer savner evnen til at fungere i store flokke og i ekstensive systemer med

Der er på nuværende tidspunkt ikke – så vidt vides igangsat et avlsarbejde med henblik på at fremavle en produktionshøne, som er egnet til ikkeburmæssig avl.

Dette skyldes dels, at der ikke foreligger sikker viden om, hvilket materiale som er egnet til ikkeburmæssig avl, dels at markedet for disse høner ikke er stort nok til, at virksomhederne selv vil anvende ressourcer på den nødvendige forudgående (strategiske) forskning.

Spm. nr. S 1807

Til landbrugs- og fiskeriministeren (26/3 96) af:
Niels J. Langkilde (KF):

»Hvad kan ministeren oplyse om udbredelsen af Newcastle disease, og hvornår eller under hvilke betingelser vil de restriktioner, som sygdommen har medført, blive ophævet?«

Svar (11/4 96)

Landbrugs- og fiskeriministeren (Henrik Dam Kristensen):

Den 12. oktober 1995 blev der konstateret Newcastle disease i en mindre hønsebesætning på ca. 70 dyr i Kjellerup ved Viborg. Dagen efter blev sygdommen konstateret i en nabobesætning, ligeledes en mindre hønsebesætning.

Senere blev der konstateret Newcastle disease i yderligere 12 mindre fjerkræbesætninger i områderne omkring Ringkøbing, Videbæk, Bjerringbro, Silkeborg og Ansager samt i København, Odsherred og på Lolland. Det sidste tilfælde af Newcastle disease blev konstateret den 8. december 1995.

Newcastle disease har tidligere været konstateret i Danmark, senest i 1972.

Newcastle disease er en anmeldeligtig sygdom og behandles i henhold til husdyrsygdomsloven og direktiv 92/66/EØF om Newcastle disease ved nedslagning og destruktion af de smittede dyr.

Omkring den smitteramte ejendom blev oprettet en overvågningszone med en radius på 10 km og en beskyttelseszone med radius på 3 km. I zonerne gjaldt en række restriktioner, f.eks. måtte fjerkræ, fjerkrækød og æg ikke fjernes fra de enkelte ejendomme uden kredsdyrlægens tilladelse.

Ved konstatering af det første tilfælde af Newcastle disease den 12. oktober 1995 nedlagde Veterinærdirektoratet et landsdækkende forbud mod afholdelse af skuer, udstillinger, markeder, auktioner og lign. for fjerkræ.

Endvidere har det siden den 15. december 1995 været forbudt at flytte fjerkræ til levebrug fra én ejendom til en anden. Dette forbud gælder dog ikke de egentlige produktionsvirksomheder.

Beskyttelseszonen kan ifølge ovennævnte direktiv 92/66/EØF ophæves 21 dage efter, at rengøring og desinfektion af de smitteramte fjerkræhuse og løbegårde er godkendt af kredsdyrlægen, mens overvågningszonen skal opretholdes yderligere 9 dage, det vil sige i i alt 30 dage.

Den 21. januar 1995 blev den senest oprettede overvågningszone ophævet. Der er således ikke flere områderestriktioner i kraft.

Forbudet mod at udstille og flytte fjerkræ til levebrug forventes ophævet i løbet af indeværende måned.

Forbudet har været opretholdt, da der har været indsendt materiale fra yderligere enkelte små fjerkræflokke til virologisk undersøgelse for Newcastle disease på Statens Veterinære Serumlaboratorium. Dette materiale var indsendt på grund af klinisk mistanke om Newcastle disease, og ophævelse af forbudet har derfor afventet resultaterne af disse laboratorieundersøgelser.

Spm. nr. S 1808

Til landbrugs- og fiskeriministeren (26/3 96) af:
Niels J. Langkilde (KF):

»Hvor mange tilfælde af Newcastle disease er konstateret i private hønsehold og i erhvervs-mæssige hønserier?«

Svar (11/4 96)

Landbrugs- og fiskeriministeren (Henrik Dam Kristensen):

Som det fremgår af mit svar på spørgsmål nr. S 1807, har de seneste 14 tilfælde af Newcastle disease været i mindre fjerkræflokke. Der har været tale om hobby- eller baggårdsfjerkræflokke, hvilket vil sige, at Newcastle disease kun er

konstateret i den ikkeerhvervsmæssige del af det danske fjerkræhold.

Spm. nr. S 1886

Til sundhedsministeren (3/4 96) af:

Niels J. Langkilde (KF):

»Vil ministeren redegøre for, om amterne lovligt kan dække en borgers udgifter til behandling på privat hospital, når amtet ikke forinden havde visiteret patienten til behandlingen, og om der er nogle amter, der har gjort dette?«

Begrundelse

I lov om sygehusvæsenet fremgår det af § 3, stk. 3, at en amtskommune kan »indgå overenskomst med eller på anden måde benytte private institutioner som led i løsningen af sine sygehusopgaver.« Der ønskes derfor en redegørelse for, om dette kun gælder, hvis der inden behandlingen på et privat hospital er lavet en aftale mellem patienten og amtet og privathospitalet om, at amtet vil dække udgifterne, eller om udgifterne også kan dækkes, hvis amtet uden at have givet tilsagn om at dække udgifterne alligevel efterfølgende dækker udgifterne til en vellykket behandling på et privat hospital.

Svar (12/4 96)

Sundhedsministeren (Yvonne Herløv Andersen):

Det fremgår af sygehuslovens § 3, stk. 3, at amterne kan indgå overenskomst med eller på anden måde benytte private institutioner som led i løsningen af deres sygehusopgaver. Det følger heraf, at amterne lovligt kan dække en borgers udgifter til behandling på privathospital, og der er ikke noget lovkrav om forudgående visitation eller aftale mellem amtet og privathospitalet.

Jeg er ikke bekendt med, om nogle amter har dækket udgifter til behandling på privathospital uden forudgående visitation. Det er imidlertid sikkert, at det ikke sker i noget større omfang, bl.a. fordi behandling uden forudgående visitation vil vanskeliggøre amternes muligheder for at styre deres udgifter til sygehusbehandling.

Spm. nr. S 1795

Til arbejdsministeren (25/3 96) af:

Ester Larsen (V):

»Vil ministeren oplyse, om der i forbindelse med udarbejdelse af kvalitetssikringsprogram og/eller produktionsfastsættelse for Arbejdstilsynet opereres med måltal for henstillinger og påbud?«

Svar (10/4 96)

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Direktoratet for Arbejdstilsynet har oplyst, at der ikke i Arbejdstilsynet som led i en kvalitetssikring eller ved produktionsfastsættelse opereres med måltal med hensyn til antallet af påbud og vejledninger/henstillinger. Ved afgivelse af påbud eller vejledning følges retningslinjerne i Arbejdstilsynets cirkulæreskrivelse nr. 6/1988 om Arbejdstilsynets kontrolfunktion og nr. 6/1990 om Arbejdstilsynets vejledningsfunktion. Af cirkulæreskrivelsen om kontrolfunktionen fremgår det bl.a.:

- at Arbejdstilsynets overordnede prioritering skal være styrende for kontrolfunktionen.
- at afgivelse af påbud begrænses til de tilfælde, hvor manglende efterkommelse af lovgivningen har en sådan karakter, at Arbejdstilsynet vil anvende de fornødne ressourcer til at gennemtvinge kravet, om nødvendigt ved indstilling om retslig tiltale.
- at der sker konsekvent opfølgning af de afgivne påbud, og at der ved manglende efterkommelse af påbud indstilles til retslig tiltale.

Dette indebærer, at der som overvejende regel kun afgives påbud ved konstatering af alvorlige arbejdsmiljøproblemer.

Der er således ikke fastsat mål for antallet af påbud, men det kan supplerende nævnes, at der i forbindelse med kvalitetsforbedringstiltag er fastsat mål for tidsfristen for afgivelse af påbud og vejledninger efter tilsynsbesøg, ligesom der er udarbejdet disposition for »det gode påbud«.

Jeg kan henholde mig til det af Direktoratet for Arbejdstilsynet oplyste.

Spm. nr. S 1759

Til trafikministeren (21/3 96) af:

Jens Løgstrup Madsen (V):

»Hvorfor vil ministeren først lade driften af de statsstøttede færgeruter Esbjerg-Fanø, Kalundborg-Samsø og Bøjden-Fynshav komme i udbud efter år 2000, og er det efter ministerens mening muligt at gennemføre et udbud af driften af disse færgeruter før år 2000?«

Svar (9/4 96)

Trafikministeren (Jan Trøjborg):

Ifølge bemærkningerne til lovforslaget om DSB Rederi A/S (L 143 af 18. januar 1995) vil besejlingen af Kalundborg-Kolby Kaas, Bøjden-Fynshav og Esbjerg-Fanø fra 1. januar 2001 blive udbudt. Tidspunktet er valgt for at give rimelig tid til DSB Rederi A/S til at tilpasse sig de strukturændringer, som er en følge af den faste Storebæltsforbindelse.

Naturligvis er det teknisk muligt at gennemføre et udbud på et tidligere tidspunkt. Jeg har hermed ikke taget stilling til, om det vil være ønskeligt at ændre herpå.

Spm. nr. S 1762

Til trafikministeren (21/3 96) af:

Jens Løgstrup Madsen (V):

»Flytter DSB Rederi efter ministerens opfattelse statsstøttemidler til driften af færgeruterne Kalundborg-Århus, Esbjerg-Fanø, Kalundborg-Samsø og Bøjden-Fynshav videre til driften eller etableringen af andre færgeruter?«

Svar (9/4 96)

Trafikministeren (Jan Trøjborg):

Ved lov om DSB Rederi A/S af 4. april 1995 overtog rederiet driften af den færgesfart, der udførtes af DSB's redervirksomhed, men selskabets forpligtelse til drift af de samfunds-begrundede overfarter blev gjort betinget af, at staten yder betaling herfor. Denne tilskuds-ordning er omfattet af statsstøttebegrebet i EF-Traktatens artikel 92, hvorfor Europa-Kommissionen den 26. januar 1995 blev underrettet herom.

Da Europa-Kommissionens svar ikke forelå ved DSB Rederi A/S stiftelse, gav Finansudvalget ved akt 407 af 29. august 1995 tilslutning til, at DSB som en overgangsordning indgik aftaler med DSB Rederi A/S om besejlingen af de fire overfarter. I stedet for at yde et årligt driftstilskud til dækning af rederiets underskud indebærer ordningen, at DSB på statens vegne dels betaler et vederlag for driften af hver overfart, dels opbeholder samtlige indtægter. Overfarternes underskud er dermed DSB's.

For tiden drives overfarterne i overensstemmelse med finanslovens tekstanmærkning nr. 87 ad 28.61.08, der bemyndiger DSB til at stå for driften af overfarterne ved indgåelse af aftaler herom med DSB Rederi A/S, indtil Europa-Kommissionens afgørelse foreligger.

De indgåede aftaler for 1996 skal forelægges Trafikministeriet og Finansministeriet til godkendelse. I denne proces vil fastsættelsen af driftsvederlaget blive sammenholdt med budget og regnskab for 1995. Der skulle således ikke blive midler, som DSB Rederi A/S kan flytte til drift eller etablering af andre færgeruter.

Spm. nr. S 1856

Til økonomiministeren (29/3 96) af:

Holger K. Nielsen (SF):

»Det bedes oplyst og i givet fald begrundet, om det er korrekt, at der er sket en ekstraordinær omlægning af Den Sociale Pensionsfonds obligationsbeholdning og nedbringelse af statens indestående i Nationalbanken, samt hvad de økonomiske konsekvenser heraf er med hensyn til renteudgifter og -indtægter, risiko osv.?«

Begrundelse

Ifølge Berlingske Tidende den 29. marts 1996 er der i de seneste år sket en række betydelige omplaceringer af statens aktiver og passiver, angiveligt udelukkende for at Danmark kan nærme sig Maastricht-Traktatens grænse for statsgælden på 60 pct. af BNP. Det forekommer højst besynderligt, at der foretages sådanne omplaceringer for at opfylde et krav, som ikke gælder for Danmark, og som relaterer sig til et statsgældbegreb, som er uden økonomisk mening, jævnfør netop, at forskellige fiksfakserier kan nedbringe gælden.

Derfor ønskes ministerens kommentarer til de oplysninger, der bringes i artiklen, samt i givet fald en belysning af de økonomiske konsekvenser af omlægningen.

Svar (12/4 96)

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Som det fremgår af blandt andet Nationalbankens publikation »Statens låntagning og gæld« fra marts 1996 og Finansministeriets budgetoversigt fra december 1995, er der i 1995 sket en omlægning af obligationsbeholdningen i Den Sociale Pensionsfond og en nedbringelse af statens indestående i Nationalbanken. Begge forhold er medvirkende til at reducere den såkaldte ØMU-gæld, men kan samtidig tilskrives statsgældspolitiske hensyn.

Når det ud over de statsgældspolitiske hensyn også er af interesse i forhold til EU at nedbringe den offentlige bruttogæld, skyldes det, at i henhold til Traktaten skal medlemslandene søge at undgå uforholdsmæssig store budgetunderskud i anden fase af ØMU. Det gælder også for Danmark.

Vurderingen af, om et land har for stort budgetunderskud, sker med udgangspunkt i, om det offentlige budgetunderskud overstiger 3 pct. af BNP, og om den offentlige gæld overstiger 60 pct. af BNP. Det er i sidste ende Rådet, der med kvalificeret flertal afgør, i hvilke lande der foreligger et uforholdsmæssig stort underskud.

Der er forskellige principielle problemer ved afgrænsningen og definitionen af gældsbegrebet. Blandt andet kan gælden enten opgøres brutto eller netto, hvor forskellen er, at de finansielle aktiver er fradraget i nettogælden. For at lette sammenligneligheden på tværs af landene enedes man i forhandlingerne om Maastricht-Traktaten om at basere sig på en bruttodefinition af gælden.

På den baggrund findes i protokollen om proceduren i forbindelse med uforholdsmæssig store budgetunderskud, der er knyttet til Traktaten, følgende præciseringer:

– at der ved offentlig forstås »den samlede offentlige sektor, dvs. centralregeringen (staten), regionale eller lokale myndigheder (den kommunale sektor) samt sociale sikringsordninger med undtagelse af kommercielle transaktioner som defineret i det europæiske nationalregnskabssystem . . .«

– at der ved gæld forstås »den samlede bruttogæld til pålydende værdi, der er udestående ved årets slutning, og som er konsolideret mellem og inden for sektorerne i den samlede offentlige sektor . . .«.

Man valgte således at fokusere på den samlede konsoliderede offentlige bruttogæld til nominal værdi. Ved at tage udgangspunkt i den offentlige sektor er opgørelsen uafhængig af, hvordan det enkelte land har opdelt sin offentlige sektor (stat, regionalt, lokalt eller sociale sikringsordninger). Ved at vælge bruttogælds-begrebet til nominalværdi er der søgt taget højde for, at værdiansættelsen af finansielle aktiver ofte er vanskelig.

Maastricht-Traktatens definition af gælden indebærer, at to særlige forhold gør sig gældende ved opgørelsen af den danske samlede offentlige bruttogæld. Den Sociale Pensionsfond har ingen pensionsforpligtelse, mens statens udenlandske låntagning alene har til formål at støtte Nationalbankens valutareserve og dermed bliver fuldt neutraliseret gennem modsvarende indskud på statens konto i Nationalbanken.

På den baggrund vedtog Rådet og Kommissionen den 22. november 1993 erklæringer vedrørende artikel 1(4) i Rådets Forordning 3605/93. Herefter skal fordringer, der besiddes af Den Sociale Pensionsfond (SPF) på sektorer uden for den offentlige sektor (reakreditobligationer), og statens indestående i Nationalbanken specificeres særskilt i forbindelse med præsentationen af den danske offentlige gæld.

Uanset disse særlige danske forhold er Traktatens udgangspunkt den ukorrigerede offentlige bruttogæld. Når statsgældspolitiske hensyn i øvrigt tilsiger det, er det derfor hensigtsmæssigt at nedbringe betydningen af de særlige danske forhold. For så vidt angår statens indestående i Danmarks Nationalbank, gælder, at det er Nationalbanken, der fastlægger størrelsen af den nødvendige valutareserve.

Hvad angår påvirkningen af statens renteudgifter og -indtægter, har Finansministeriet oplyst følgende:

»Omlægning af Den Sociale Pensionsfonds obligationsbeholdning

Som det fremgår af publikationen »Statens Låntagning og gæld 1995«, side 49-51 (Danmarks Nationalbank), blev placeringspolitikken for fonden senest ændret i efteråret 1995. Ændringen indebar, at der kan ske omlægning af papi-

rer i obligationsbeholdningen, som skal gennemføres på en sådan måde, at der ikke forekommer væsentlige ændringer i renteforskellen mellem de forskellige obligationstyper.

Der har været en løbende omlægning af fondens obligationsbeholdning fra realkreditobligationer til statsobligationer. Denne omlægning er primært sket i forbindelse med almindelige udtrækninger og indfrielse af realkreditobligationer, men er også siden ændringen af placeringspolitikken foretaget ved ekstraordinært salg af realkreditobligationer.

Obligationbeholdningen i Den Sociale Pensionsfond udgør ca. 150 mia. kr., og fonden er en betydelig aktør på det danske obligationsmarked. Ændringen i fondens placeringsstrategi kan derfor have indflydelse på kursdannelsen på markedet, og fondens placeringspolitik er derfor i lighed med tidligere ikke blevet offentliggjort, fordi det vil kunne skade statens økonomiske interesser. Hvorvidt og i hvilken takt den beskrevne omlægning vil fortsætte, afhænger af kursudviklingen på obligationsmarkedet. Hensynet til kursudviklingen spiller således fortsat en afgørende rolle i fondens placeringsstrategi.

Baggrunden for obligationsomlægningen er dels ØMU-gældshensynet, dels statsgældspolitiske hensyn.

For så vidt angår de statsgældspolitiske hensyn, gælder, at en gradvis omlægning af fondens obligationsbeholdning fra realkredit- til statsobligationer reducerer statens samlede rente- og kursrisiko. Dette skyldes, at staten på den ene side har en stor statsgæld placeret i statsobligationer, men på den anden side har store aktiver, der bl.a. er placeret i realkreditobligationer. Statsobligationer og realkreditobligationer adskiller sig mærkbart, både for så vidt angår betalingsprofil, og for så vidt angår kon-

verteringsrisiko. Ved at have en større grad af statsobligationer på aktivsiden vil statens samlede risikoprofil på nettostatsgælden kunne reduceres. Omlægningen af fondens portefølje kan derfor ses som led i en højere grad af nettostyring af nettostatsgælden.

For så vidt angår de økonomiske konsekvenser, kan der med fordel skelnes mellem kort- og langsigtede konsekvenser. På kort sigt vurderes det, at ekstraordinært salg af realkreditobligationer vil indebære fremrykning af realiserede kursgevinster i pensionsfonden, og at fondens samlede driftsindtægter derfor vil stige.

På længere sigt afhænger udviklingen i driftsindtægterne af, om forskellen i den effektive forrentning mellem stats- og realkreditobligationer er »korrekt« prissat i markedet. Man kan således ikke slutte, at fordi den effektive rente på realkreditobligationer er højere end på statsobligationer, vil staten tabe ved omlægningen. Renteforskellen udgøres således primært af en konverteringspræmie, der afspejler den præmie, obligationsejerne skal have for at købe en realkreditobligation, der i modsætning til statsobligationen kan indfries til 100 ved et eventuelt rentefald. Udgangspunktet for en omlægning er således, at obligationer købes og sælges til markedspriser, der afspejler forskelle mellem obligationstyperne. Placeringspolitikken for Den Sociale Pensionsfond skal understøtte, at omlægninger opfylder forudsætningen om, at der ikke forekommer væsentlige ændringer i renteforskellen mellem de forskellige obligationstyper.

Nedbringelse af statens indestående i Nationalbanken
Ændringen af statens indestående i Nationalbanken sker altovervejende som følge af ændringer i statens udlandsgæld, jf. nedenstående tabel.

	1992	1993	1994	1995*	1996*
Statens udlandsgæld	104,6	164,3	129,8	108,1	102,1
Statens indestående i Nationalbanken	30,9	88,8	55,2	39,2	33,0

* Skøn ifølge Budgetoversigt 4. december 1995, Finansministeriet.

Årsagen til denne snævre sammenhæng mellem statens udlandsgæld og indestående i Nationalbanken er, at statens udenlandske gæld er uafhængig af statens årlige finansieringsbe-

hov. Finansieringsbehovet dækkes således ifølge gældende regler ved indenlandsk låntagning og påvirker derfor kun den indenlandske gæld.

Den udenlandske låntagning foretages derimod for at styrke Nationalbankens valutareserve. Hvis der – som i 1993 – er behov for at styrke valutareserven, optager staten valutalån og ind sætter proventuet herfra på statens konto i Nationalbanken. Omvendt vil staten i perioder med ro omkring kronen – som i perioden efter 1993 – kunne afdrage sin udlandsgæld ved at trække på indestændet i Nationalbanken.

Alt andet lige er det hensigtsmæssigt at nedbringe valutagælden og statens indestående i Nationalbanken for at undgå en oppustning af statens aktiver og passiver. Der er dog to forhold, der lægger grænser for statens indestående i Nationalbanken. Dels hensynet til valuta-reservens størrelse, dels hensynet til, at statens indestående i Nationalbanken på intet tidspunkt må blive negativt på grund af Maastricht-Traktatens forbud mod monetær finansiering. Denne bestemmelse har været gældende siden begyndelsen af unionens 2. fase, fra den 1. januar 1994.

For så vidt angår de økonomiske konsekvenser af en nedbringelse af statens indestående, gælder tilsvarende, at denne skal ses i sammenhæng med forrentningen af statens valutagæld.

For en umiddelbar betragtning vil statens nettorentudgifter reduceres ved en samtidig reduktion af udlandsgælden og indestændet i Nationalbanken. Således gælder, at mens statens indestående i Nationalbanken indtil 1996 blev forrentet med diskontoen minus 2 procentpoint (efter 1996 forrentes indestændet med diskontoen), vil statens valutagæld typisk have en højere gennemsnitlig effektiv forrentning. Ved en samtidig nedbringelse vil renteutgifterne derfor falde mere end renteindtægterne.

Modstykket hertil er dog, at en samtidig reduktion af statens valutagæld og indestående i Nationalbanken indebærer en tilsvarende reduktion af Nationalbankens aktiver og passiver. Dette vil typisk reducere Nationalbankens overskud og dermed også den andel af overskuddet, der overføres til staten. Det samlede langsigtede resultat for statsbudgettet kan ikke opgøres præcist, fordi det bl.a. afhænger af den gældende gældssammensætning og sammensætningen af Nationalbankens aktiver/passiver.«

Spm. nr. S 1786

Til arbejdsministeren (22/3 96) af:

Helge Sander (V):

»Hvad agter ministeren at foretage sig for at sikre, at Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikring, effektivt har mulighed for at kontrollere, at arbejdsløshedskasser ikke stiller krav om en forskningstagers medlemskab af en bestemt faglig organisation?«

Begrundelse

I et brev af 19. april 1995 til Folkebevægelsen for Frie Fagforeninger meddeler Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen, at direktoratet mangler mulighed for at kontrollere a-kassers eventuelle overtrædelser af § 10 i direktoratets bekendtgørelse nr. 1157 af 23. december 1993 om optagelse i en arbejdsløshedskasse for lønmodtagere. Direktoratet skriver direkte, at de kun kan forvente, at der administreres efter reglen.

Venstre opfatter meddelelsen fra DfA som et nødråb. Forventningen om, at der i a-kasserne altid administreres efter gældende lovgivning, gøres desværre ofte til skamme, hvilket kan eksemplificeres ved, at den kristelige fagbevægelse har ca. 500 klager om året om sådanne overtrædelser. Hertil kommer de klager, som Danmarks Frie Fagforening modtager.

Venstre betragter det som ministerens pligt at sørge for, at DfA har mulighed for at efterleve egne bekendtgørelser. Derfor er ønsket, at ministeren hurtigst muligt træffer de fornødne foranstaltninger, således af DfA sikres reel mulighed for kontrol af a-kasserne.

Svar (3/4 96)

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg skal indledningsvis bemærke, at såvel medlemskab af en arbejdsløshedskasse som medlemskab af en faglig organisation er en frivillig sag.

En person, der opfylder arbejdsløshedsforsikringslovens betingelser for optagelse i en arbejdsløshedskasse, har ret til at blive optaget i kassen.

Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen har fastsat nærmere regler om optagelse i bekendtgørelse nr. 1144 af 20. december 1995.

Det fremgår udtrykkeligt af § 10 i bekendtgørelsen, at en kasse ikke kan stille krav om, at den, der søger om optagelse i kassen, indmelder sig i en faglig organisation.

Hvis en person, der alene ønsker optagelse i en arbejdsløshedskasse, af kassen bliver stillet over for et krav om, at vedkommende også skal indmelde sig i en faglig organisation, må vedkommende klage til Direktoratet for Arbejdsløshedsforsikringen.

Direktoratet vil i de tilfælde pålægge kassen at optage medlemmet i overensstemmelse med reglerne og påtale den manglende overholdelse af reglerne over for kassen.

Direktoratet fører løbende tilsyn med kassernes administration af regelsættet for derigennem at sikre en korrekt administration af reglerne.

Hvis direktoratet herigennem konstaterer en manglende overholdelse af reglerne om optagelse, vil dette blive påtalt over for kassen.

Jeg er på den baggrund af den opfattelse, at de allerede eksisterende kontrolmuligheder er tilstrækkelige.

Spm. nr. S 1787

Til finansministeren (22/3 96) af:

Helge Sander (V):

»Kan ministeren afkræfte, at tjenestemandspensionister, hvis tjeneste er ophørt i perioden 1. juli 1969 – 31. marts 1977, ved omberegning af pension pr. 1. januar 1994 er blevet placeret et skalatrin lavere, end de juridisk er berettiget til?«

Begrundelse

Spørgsmålet vedrører krav om overholdelse af pensionslovgivningen ved omberegning af tjenestemandspension pr. 1. januar 1994 for:

- Tjenestemandspensionister før 1. juli 1969
- Tjenestemandspensionister efter 1. juli 1969

Spørgsmålet er, hvorvidt flere tusinde tjenestemandspensionister, der er pensioneret i tiden 1. juli 1969 – 31. marts 1977, ved en fejl er blevet indplaceret på et skalatrin lavere, end de er berettiget til.

Svar (3/4 96)

Finansministeren (Mogens Lykketoft):

I forbindelse med ændringen af tjenestemandspensionslovgivningen med ikrafttræden pr. 1. januar 1994 er det i loven om pension efter ældre pensionslove fastlagt, at pensioner efter disse love, som alle havde fiktive skalatrin, indplaceres på det skalatrin, som ligger nærmest under deres udbetalte pension, og herudover får et tillæg op til størrelsen af den hidtil udbetalte pension.

For disse pensioner – der aldrig har kunnet indplaceres på skalatrin, idet skalatrin indførtes i 1969 – er indplaceringen fastlagt i den i 1993 vedtagne lov, der sikrer, at ingen får en lavere tjenestemandspension, end de havde forud for lovens vedtagelse.

De pensioner efter 1969-loven, der var anlagt uden skalatrin før 1. april 1977 og derfor pr. 31. december 1993 var indplaceret på fiktive skalatrin, er de facto blevet indplaceret efter samme princip som beskrevet for pensioner efter ældre love. Denne indplacering i 1994 har sikret, at ingen i forbindelse med overgangen til ny tjenestemandspensionsberegning er gået ned i pension.

Den med 1994-loven gennemførte forenkledte beregning af tjenestemandspensioner til at udgøre 57 pct. af den pensionsgivende løn vil blive udmøntet gradvist i årene 1997-2002, hvor stigningen – også til allerede pensionerede – vil afhænge af skalatrinnet på pensioneringstidspunktet.

Økonomistyrelsen er derfor i gang med en gennemgang af sagerne for de ca. 6000 pensionister efter 1969-loven, der har haft fiktive skalatrin, så de fra 1997 vil få de korrekte udskudte stigninger.

Spm. nr. S 1840

Til arbejdsministeren (28/3 96) af:

Helge Sander (V):

»Vil ministeren oplyse antallet af tilskudsordninger, hvorefter der kan ydes løntilskud, flyttegodtgørelse m.v., samt udgifterne i forbindelse hermed i finansåret 1996?«

Svar (10/4 96)**Arbejdsministeren (Jytte Andersen):**

Jeg vil gerne give nedenstående oplysninger om tilskudsordninger i form af løntilskud, flyttegodtgørelse m.v., som hører under mit ministerområde, idet jeg læser spørgsmålet således, at der ikke ønskes oplysninger om ordninger som eksempelvis arbejdsløshedsdagpenge, orlovsydelse, etableringsydelse, uddannelsesgodtgørelse og lign.

*Løntilskud til private arbejdsgivere***Formål og aktivitet:**

Tilskud kan ydes til private arbejdsgivere, der ansætter ledige dagpengemodtagere i jobtræning eller individuelt jobtræningsforløb.

Beløb:

Der er på FL 96 afsat 474,3 mio. kr.

*Løntilskud til statslige arbejdsgivere***Formål og aktivitet:**

Tilskud kan ydes til statslige arbejdsgivere, der ansætter ledige i jobtræning eller individuelt jobtræningsforløb inden for den ordinære statskvote.

Beløb:

Der er på FL 96 afsat 40,2 mio. kr., svarende til forventede afløbsudgifter.

*Løntilskud til kommunale arbejdsgivere***Formål og aktivitet:**

Tilskud kan ydes til kommunale arbejdsgivere, der ansætter ledige i jobtræning eller individuelt jobtræningsforløb.

Beløb:

Der er på FL 96 afsat 450,9 mio. kr.

*Længerevarende puljefob***Formål og aktivitet:**

Der ydes tilskud til finansiering af lønudgifterne ved særlige puljefob i den offentlige sektor med det sigte at skabe mere permanente jobpladser på prioriterede områder med vigtige, uløste opgaver (miljø, naturpleje, kultur- og omsorgsområdet m.v.).

Beløb:

Der er på FL 96 afsat 2.240 mio. kr.

*Tilskud til personlig assistance til handicappede i erhverv***Formål og aktivitet:**

Tilskud ydes til aflønning af personlig assistance til handicappede i erhverv med det for-

mål at give disse samme mulighed for erhvervsudøvelse som personer uden handicap.

Beløb:

Der er på FL 96 afsat 12,8 mio. kr.

*Fleksibilitetsfremmende ydelser***Formål og aktivitet:**

Tilskuddet har til formål at øge arbejdsstyrkens geografiske mobilitet. Tilskuddet ydes som flyttehjælp til ledige, ledighedstruede samt beskæftigede, der skifter bopæl i forbindelse med overtagelse af arbejde som lønmodtagere.

Beløb:

Der er i 1996 af den centrale pulje på 100 mio. kr. til en særlig arbejdsmarkedsindsats afsat 15 mio. kr.

*Konsulenttjeneste for branchesikkerhedsråd***Formål og aktivitet:**

Tilskud ydes til konsulenttjeneste som løn- og rejsetilskud.

Beløb:

Der er på FL 96 afsat 1,4 mio. kr.

*Handlingsplan mod ensidigt gentaget arbejde***Formål og aktivitet:**

Etablering af forsknings- og investeringsprogrammer med henblik på imødegåelse af arbejdsskader som følge af ensidigt, gentaget arbejde. Arbejdsmiljøinstituttet kan anvende en del af bevillingen som løn.

Beløb:

Der er på FL 96 afsat i alt 26,3 mio. kr.

Projekter om erhvervsrettede uddannelser, der støttes af EU's Socialfond

Der kan i projekter om erhvervsrettede uddannelser, der støttes af EU's Socialfond, i mindre udstrækning indgå forløb, som indeholder løn- tilskudsplaceringer.

Spm. nr. S 1841

Til erhvervsministeren (28/3 96) af:

Helge Sander (V):

»Ministeren oplyse antallet af eksisterende støtteordninger inden for Erhvervsministeriets område, som giver tilskud, refusion eller andet til virksomheder, der ansætter medarbejdere, og oplyse udgifterne i forbindelse hermed i finansåret 1996?«

Svar (11/4 96)**Erhvervsministeren (Mimi Jakobsen):**

Det kan oplyses, at der i finansåret 1996 eksisterer to initiativer inden for Erhvervsministeriets område, hvor der gives tilskud, refusion eller andet til virksomheder, der ansætter medarbejdere.

Initiativerne er henholdsvis:

Erhvervsforskerinitiativet, hvor der ydes løntilskud m.v. til uddannelse af erhvervsforskere i et uddannelsesforløb af 3 års varighed i et samspil mellem en erhvervsvirksomhed og en højere uddannelsesinstitution. Initiativet administreres i samarbejde med Akademiet for de Tekniske Videnskaber (ATV).

I finansåret 1996 er der afsat 31.5 mio. kr.

Hjemmeserviceinitiativet, hvor der ydes tilskud til husholdningernes udgifter i forbindelse med køb af hjemmeservice.

I finansåret 1996 er der afsat 414 mio. kr.

Spm. nr. S 1802

Til undervisningsministeren (25/3 96) af:

Hans Christian Schmidt (V):

»Kan ministeren bekræfte, at de relevante uddannelsesinstitutioner endnu ikke har fået besked om, hvorledes skolehjems pakken for de særlig frafaldstruede elever skal gennemføres for skoleåret 1996-97, og vil ministeren i bekræftende fald sørge for, at det sker omgående?«

Begrundelse

Henviser man til, at brobygning bygger på lokale initiativer, og at man altid skal søge den nærmeste skole, kan dette være et problem f.eks. i Sønderjylland, hvor udbudet kan være begrænset på nogle skoler og i visse tyndtfolkede egne. Dette betyder, at hvis en frafaldstruet elev fra Sommersted har brug for brobygningsforløb/1. skoleperiode, der bl.a. skal indeholde landtransportområdet, så vil vedkommende blive henvist til Haderslev Tekniske Skole, som er den nærmeste. Denne skole udbyder imidlertid ikke landtransport. Forløbet udbydes udelukkende i Aabenraa og Tønder. Eleven afvises også fra skolehjems optagelse med henvisning

til, at han/hun blot kan søge brobygning i Haderslev, som er den nærmeste tekniske skole. Haderslev udbyder imidlertid ikke et forløb for bogligt svage, og denne skole har heller ikke indtil nu været med i forsøget med frafaldstruede elever.

Svar (9/4 96)**Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):**

Jeg forstår spørgsmålet således, at spørgeren ønsker oplyst, om ministeriet har udsendt ansøgningsmateriale vedrørende indsatsområder og temaer for forsøgs- og udviklingsprojekter på skolehjemsområdet i 1996-1997, samt om frafaldstruede elever vil være omfattet af forsøgsindsatsen.

I den forbindelse kan jeg oplyse, at ministeriet endnu ikke har udsendt ansøgningsmateriale, men at det forventes udsendt i april 1996. Jeg mener i øvrigt, at frafaldstruede elever fortsat skal være omfattet af forsøgsindsatsen.

Spm. nr. S 1803

Til undervisningsministeren (25/3 96) af:

Hans Christian Schmidt (V):

»Kan ministeren bekræfte, at særlig frafaldstruede elever, der går på brobygningsforløb, ikke kan optages under skolehjems pakken, og vil ministeren i bekræftende fald tage initiativ til at ændre dette?«

Begrundelse

Der henvises til begrundelsen for spørgsmål nr. S 1802.

Svar (9/4 96)**Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):**

Nej. Der er ikke noget i vejen for, at frafaldstruede elever, som går på brobygningsforløb, kan optages under skolehjems pakken på én af de 10 erhvervsskoler, som deltager i forsøg med skolehjem i indeværende skoleår.

I øvrigt henviser jeg til mit svar på spørgsmål nr. S 1802.

Ad spm. nr. S 951

Fra justitsministeren er modtaget supplerende svar på et af medlem af Folketinget Søren Søndergaard (EL) stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med det foreløbige svar er optaget i Folketingstidende 1995-96, forhandlingerne side 3420, var sålydende:

Til justitsministeren (8/1 96) af:

Søren Søndergaard (EL):

»Hvad kan ministeren oplyse om grunden til, at medicinsk sexologisk behandling ikke anvendes i Kriminalvården i Sverige?«

Supplerende svar (3/4 96)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

I min foreløbige besvarelse den 18. januar 1996 oplyste jeg, at den behandling, der i Sverige som altovervejende hovedregel tilbydes personer, der er dømt for seksualforbrydelser, består i psykoterapi.

Efter anmodning fra Direktoratet for Kriminalforsorgen har Kriminalvårdsstyrelsen nu nærmere beskrevet praksis og holdning til behandling af sædelighedskriminelle.

Kriminalvårdsstyrelsen har bekræftet, at behandlingen som altovervejende hovedregel består i psykoterapi. Der findes dog en lille gruppe sædelighedskriminelle, som udgør en betydelig fare for samfundet, og hvis psykiske beskaffenhed er af en sådan art, at det forekommer usandsynligt, at de kan få hjælp alene igennem psykologisk behandling. For denne gruppes vedkommende er der grund til at overveje andre terapeutiske metoder som for eksempel farmakologiske. Forskellige studier har vist, at farmakologisk behandling ikke er specielt meningsfuld, medmindre den kombineres med samtalerapi. Farmakologisk behandling kan her anvendes med henblik på at dæmpe seksualdriften, så den dømte kan deltage i samtalerapi.

Kriminalvårdsstyrelsen finder imidlertid, at der kan opstå visse problemer med hensyn til gennemførelsen af behandlingen, idet effekten af den farmakologiske behandling er reversibel og afhængig af den dosering, der anvendes. Derfor har de svenske myndigheder valgt at lægge hovedvægten på en behandlingsmetode, som er overvejende psykoanalytisk orienteret.

Kun én klient har været i medicinsk behandling. Den medicin, der anvendtes i behandlingen, var Androcur.

Ad spm. nr. S 1403

Fra justitsministeren er modtaget supplerende svar på et af medlem af Folketinget John Vinther (KF) stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med det foreløbige svar er optaget i Folketingstidende 1995-96, forhandlingerne side 4251, var sålydende:

Til justitsministeren (14/2 96) af:

John Vinther (KF):

»Vil ministeren redegøre for, hvilke sanktionsmuligheder der kan bringes i anvendelse over for personer – henholdvis under og over den kriminelle lavalder – når disse pågribes i at udføre graffiti?«

Supplerende svar (3/4 96)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten og fra Socialministeriet.

Rigsadvokaten har bl.a. oplyst følgende:

»Efter straffelovens § 291, stk. 2, straffes hærværk med bøde, hæfte eller fængsel indtil 1 år. Efter stk. 2 kan straffen stige til fængsel i 4 år, såfremt der er tale om hærværk af betydeligt omfang, eller gerningsmanden tidligere er fundet skyldig i blandt andet hærværk. I de fleste tilfælde henføres sager om hærværk i form af graffitimaling i praksis under straffelovens § 291, stk. 2, idet der typisk er tale om adskillige forhold og ødelæggelse af betydelige værdier. Efter praksis medfører hærværk efter straffelovens § 291, stk. 2, som udgangspunkt en ubetinget frihedsstraf. For så vidt angår personer mellem 15 og 18 år, idømte Højesteret ved dom af 22. marts 1988 (UFR 1988.372 H) to personer på 16 år og en person på 17 år fra 40 til 60 dages hæfte for omfattende hærværk med graffitimaling på togvogne og stationer. Halvdelen af straffen blev under hensyn til de pågældendes alder gjort betinget. De pågældende blev endvidere dømt til at betale erstatning på mellem 14.000 og 24.000 kr. Højesteret udtalte i den forbindelse:

»Hærværk i form af graffitimaling på S-tog og bygninger har i de seneste år taget et meget betydeligt omfang og har medført store omkostninger til fjernelse af påmalinger. Det tiltrædes herefter, at fuldt ud betingede domme ikke kan anvendes i denne sag, hvor de tiltalte gennem en periode har begået hærværk i et større antal tilfælde.«

De af Højesteret fastlagte retningslinjer for strafudmålingen for personer mellem 15 og 18 år er siden blevet fulgt i praksis.

For et enkeltstående tilfælde af hærværk i form af graffiti med en skadestørrelse på under 10.000 kr. vil forholdet medføre en bøde, . . .

Personer under 15 år, der pågribes i at udføre graffiti, kan ikke straffes, jf. straffelovens § 15. Der er imidlertid ikke noget til hinder for, at politiet efterforsker kriminelle handlinger, selv om mistanken retter sig mod en person, der er under 15 år, f.eks. med henblik på klarlæggelse af kriminalitetens omfang. Såfremt politiet bliver bekendt med, at en person under 15 år har begået kriminalitet, kan der i medfør af Socialministeriets bekendtgørelse nr. 889 af 11.

december 1986 bestå en pligt til at underrette det sociale udvalg efter bistanndsloven. Jeg er ikke bekendt med, om og i givet fald hvilke sanktionsmuligheder socialudvalget anvender, hvis der bliver givet underretning fra politiet om, at en person under 15 år har begået kriminalitet.«

Socialministeriet har oplyst, at der over for børn og unge under 15 år, der begår kriminelle handlinger, kan iværksættes sociale hjælpeforanstaltninger efter bistanndsloven.

Det følger af bistanndslovens § 32, stk. 1, at kommunalbestyrelsen har pligt til at føre tilsyn med de forhold, hvorunder børn og unge under 18 år i kommunen lever. Kommunalbestyrelsen er endvidere forpligtet til at yde forældremyndighedsindehaveren eller andre, der sørger for et barn eller en ung, rådgivning og støtte, når barnet eller den unge har vanskeligheder i forhold til sine omgivelser, jf. herved bistanndslovens § 32, stk. 2.

Efter bistanndslovens § 33, stk. 1, kan kommunen træffe beslutning om iværksættelse af foranstaltninger, når det må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til et barns eller en ungs særlige behov for støtte. Det bør i den forbindelse tilstræbes, at barnet eller den unge kan blive i hjemmet, og et proportionalitetsprincip supplerer således princippet om formålstjenlighed.

De foranstaltninger, som kommunen kan beslutte at iværksætte, er opregnet i bistanndslovens § 33, stk. 2, og omfatter konsulentbistand og dagtilbud, støtte i hjemmet, familiebehandling, døgnophold for familien, aflastningsordning, udpegning af personlig rådgiver, økonomisk støtte samt anbringelse uden for hjemmet på en døgninstitution, i en plejefamilie eller andet godkendt opholdssted, som må anses for egnet til at imødekomme barnets eller den ungs særlige behov.

Ad spm. nr. S 1406

Fra justitsministeren er modtaget supplerende svar på et af medlem af Folketinget John Vinther (KF) stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med det foreløbige svar er optaget i Folketingstidende 1995-96, forhandlingerne side 4252, var sålydende:

Til justitsministeren (14/2 96) af:

John Vinther (KF):

»Vil ministeren tage initiativ til, at hærværksmænd under den kriminelle lavalder, der pågribes i at udføre graffitihærværk, som et supplement til forældrenes eventuelle erstatningspligt pålægges en mild sanktion – eventuelt i form af pålæg om et antal timers graffitiafrensning?«

Supplerende svar (3/4 96)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Straffelovens § 15 fastslår, at handlinger foretaget af børn under 15 år ikke straffes. Det er derfor udelukket af anvende strafferetlige sanktioner over for børn og unge under 15 år, der begår hærværk, og jeg mener ikke, at denne grundlæggende regel om den kriminelle lavalder bør ændres.

Over for disse børn må man i stedet sætte ind med sociale hjælpeforanstaltninger efter bistanndsloven.

Jeg kan i den forbindelse oplyse, at Socialministeriet som led i regeringens handlingsplan om bekæmpelse af vold (»voldspakken«) fra 1994 har iværksat et projekt om en styrket indsats fra de sociale myndigheders side over for børn og unge under 15 år, der pågribes i kriminalitet.

I samarbejde med fem udvalgte kommuner (Nakskov, Gladsaxe, Høje Taastrup, Odense og Kolding) afprøves forskellige modeller for en hurtig og målrettet indsats fra de sociale myndigheder over for børn og unge under 15 år allerede første gang, de pågældende pågribes i kriminalitet.

Projektet blev iværksat i januar 1995 og varer i 2 år.

Der henvises i øvrigt, for så vidt angår forældrenes eventuelle erstatningspligt, til Justitsministeriets besvarelse af spørgsmål nr. S 1404 fra samme spørger.

Spm. nr. S 1835

Til justitsministeren (28/3 96) af:

Frank Aaen (EL):

»Vil ministeren anbefale, ud fra retsplejelovens bestemmelser at bevilge fri proces til investorer, der i tillid til det udsendte prospekt investerede i Hafnia i 1992, hvis der kommer ansøgninger herom, og behandle ansøgningerne ud fra § 5 i bekendtgørelsen om fri proces, således at indtægten ikke lægges til grund?«

Svar (12/4 96)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Efter bestemmelserne i retsplejeloven kan der efter ansøgning meddeles en person fri proces, såfremt den pågældende skønnes at have rimelig grund til at føre proces og ikke uden at lide væsentlige afsavn kan betale de omkostninger, der er forbundet med sagen.

Det er således normalt en forudsætning for at opnå fri proces, at ansøgeren opfylder visse økonomiske betingelser, der er nærmere fastsat i bekendtgørelsen om fri proces.

Efter § 5 i bekendtgørelsen om fri proces kan der dog undtagelsesvis meddeles fri proces, selv om ansøgeren ikke opfylder de sædvanlige økonomiske betingelser herfor.

Anvendelse af denne undtagelsesbestemmelse forudsætter, at ansøgeren skønnes at have et ganske særligt behov for bistand, eller at sagens omkostninger skønnes at blive ekstraordinært store.

Om en af disse betingelser er opfyldt, beror på en skønsmæssigt præget vurdering foretaget

på grundlag af de konkrete omstændigheder i den enkelte sag. Det er derfor ikke muligt på forhånd at udtale sig om, hvorvidt der er grundlag for at meddele fri proces til personer, som ønsker at anlægge retssag med henblik på at opnå erstatning for økonomisk tab som følge af investeringer i Hafnia i 1992.

Ansøgninger om fri proces til sådanne sager vil blive undergivet sædvanlig sagsbehandling i statsamtterne med klageadgang til Civilretsdirektoratet.

Efter retsplejelovens § 331 kan justitsministeren, når særlige grunde taler derfor, efter ansøgning meddele fri proces, selv om de sædvanlige betingelser ikke er opfyldt. Dette gælder navnlig i sager, som er af principiel karakter eller af almindelig offentlig interesse, eller som har væsentlig betydning for ansøgerens sociale eller erhvervsmæssige situation.

Om der kan meddeles fri proces efter denne bestemmelse, beror ligeledes på en skønsmæssigt præget vurdering af de konkrete omstændigheder i den enkelte sag.

Det tilføjes, at en ansøgning om fri proces i medfør af retsplejelovens § 331 til en sag af den i spørgsmålet omhandlede art for tiden er under behandling i Civilretsdirektoratet.

Spm. nr. S 1836

Til justitsministeren (28/3 96) af:

Frank Aaen (EL):

»Vil ministeren redegøre for, hvorfor beslutningen om at rejse sag imod Thomas Rørdam anses for så politisk, at beslutning om at rejse sagen skulle træffes af ministeren, og herunder redegøre for, hvorfor denne sag anses for mere politisk end spørgsmålet om anke af Skålafjallsagen?«

Svar (12/4 96)

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Afgørelsen om tiltalerejsning mod advokat Thomas Rørdam blev af politimesteren på Færøerne forelagt Rigsadvokaten. Rigsadvokaten erklærede imidlertid embedet for inhabilt i sagen under henvisning til rigsadvokat Henning Fodes og statsadvokat Kaspar Linkis' personlige bekendtskab med advokat Thomas Rørdam, jf.

forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 5. Rigsadvokaten fremsendte på denne baggrund sagen til Justitsministeriet til behandling.

Beslutningen om at erklære embedet for inhabil i ovennævnte sag er således udtryk for, at Rigsadvokaten anser sig for inhabil med hensyn til behandlingen af sager, hvor Thomas Rørdam er part. Derimod har Rigsadvokaten ikke fundet, at hans bekendtskab med advokat Thomas Rørdam er af en sådan karakter, at han er inhabil med hensyn til behandlingen af sager, hvor Thomas Rørdam som advokat repræsenterer den part, som sagen angår.

Som det fremgår, har Rigsadvokatens beslutning om at oversende sagen vedrørende spørgsmålet om tiltalerejsning mod advokat Thomas Rørdam til ministeriet ingen sammenhæng med sagens karakter. Oversendelsen er således sket af de ovenfor anførte personlige grunde.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 235: Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. (Optagelse, dagpenge i forbindelse med ansøgning om social pension, kontingent for unge, mindstesats for efterlønsmodtagere).

Af arbejdsministeren (Jytte Andersen).
(Fremsat 10/4 96).

Sammen med denne sag foretoges:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 231: Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. (A-kasse-kontingent for unge under 25 år).

Af Aage Frandsen (SF) m.fl.
(Fremsat 29/3 96).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Jytte Andersen):

Jeg var ikke helt forberedt på, at lovforslagene skulle behandles samtidig, men den beslutning synes jeg da er en forholdsvis god idé, som jeg ikke vil anfægte.

Det, som SF foreslår, ligger i nogen grad på linje med det, som regeringens forslag indeholder, for dér har vi jo lagt vægt på dels at gøre noget for de professionelle sportsudøvere, så de kan komme i en arbejdsløshedskasse, dels at gøre noget for de syge og dels at gøre noget for de unge ved at nedsætte a-kasse-kontingentet til det halve, og endelig at gøre noget for de ældre, der er kommet i klemme i de ændringer, vi foretog i forbindelse med satspuljeforliget.

Og i det forslag, som SF har fremsat, forudsætter SF, at vores forslag ikke giver ret til kontingentnedsættelse i perioder med f.eks. SU, hvilket også vil være tilfældet.

SF's forslag adskiller sig derfor fra regeringens forslag ved også at omfatte perioder, hvor en ung som led i unge-indsatsen vælger en SU-berettiget uddannelse.

Når regeringens forslag ikke omfatter perioder med SU, hænger det sammen med, at man i forbindelse med unge-indsatsen faktisk har søgt at harmonisere størrelsen af de ydelser, der er ret til under uddannelse, idet balancen mellem de forskellige ydelser har forrykket sig efter aftalen om, at den fradragsfri egenindtægtsgrænse for studerende på SU skulle forhøjes. Og forslaget ville ikke rette op på ubalancen, hvis der også var ret til kontingentnedsættelse i perioder med SU.

Regeringens forslag har i øvrigt den klare fordel, at det vil være væsentlig lettere for kasserne at administrere end det forslag, som SF stiller, og hvor a-kasserne jo ikke umiddelbart har oplysninger fra unge, hvis de har gået på en SU-berettiget uddannelse.

Derfor må jeg på regeringens vegne sige, at vi ikke kan støtte SF's forslag, men jo så håber, at SF vil være parat til at støtte regeringens forslag, hvor vi netop har skabt den balance, at hvis man er på halve dagpenge, skal man også kun betale det halve arbejdsløshedskontingent.

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg vil indledende gøre opmærksom på, at SF's lovforslag nr. L 231 vedrørende kontingentnedsættelse til unge i det store hele, som ministeren netop har nævnt, er inkorporeret i regeringens lovforslag nr. L 235, som vi jo behandler samtidig med SF's forslag.

Socialdemokratiet kan støtte intentionerne i SF's forslag. Dog vil jeg understrege, at Socialdemokratiet ikke finder det hensigtsmæssigt, at f.eks. unge på elevløn eller SU får kontingentnedsættelse, for dette harmonerer ikke med